

KINIJOS MISLĖ

Kas slepiasi po maištu prieš Konfucijų?

K'ung Fu-tzu, Vakaruose žinomas kaip Confucijus, mirė 479 metais prieš Kristaus gimimą, atseit prieš 2.500 metų. Nepaisant to komunistinėje Kinijoje šandien prieš jį vyksta riaušės! Tiesa, jis turi suokalbinių. Bet ir tas yra miręs prieš tris metus. Tai Lin Piao, paties Mao-Centungo oficialus įpėdinis, žuves lėktuvo katastrofoje, bėgdamas į Sovietų Sąjungą. Jei jis iš tikrųjų ten bėgo (dėl to dar negalime būti visai tikri), jis vargiai tinka į Confucijaus draugystę, nes Confucijus mokė santūrumo ir žmoniškumo, kuo nei viena komunistinė sistema negali pasigirti. Teisė valdyti, pasak ta sena kinų filosofa, išplaukia iš sugebėjimo padaryti valdomuosius laimingais. O tai savo keliu priklauso nuo sugebėjimo ir padorumo...

Jei kas iš Confucijaus galėjo pasimokyti, tai tik premjeras Čiu-Enlai, kuris sovietinės grėsmės akivaizdoje užmezgė draugiškesnius santykius su kapitalistinėmis valstybėmis. Iš tikro, Čiu-Enlai pragmatizme galima įžiūrėti šokiškos tokios Confucijaus įtakos. Iš to išplauktų, kad pereitų metų rugsėjo mėn. 10-tojo Kinijos kompartijos kongreso išvakarėse prasidėjusi, nauja "kultūrinė" revoliucija iš tikro yra nukreipta ne tiek prieš seniai mirusį Confucijų kiek dar gyvą Čiu-Enlai. Juo labiau, kad dabartinė revoliucijai vadovauja Mao Cetungo žmona Čiang-Čing, kuri turėtų būkštauti, kad Mao mirus, Čiu-Enlai taps Kinijos valdovu.

Yra teorija, kad Čiu-Enlai, permatęs savo varžovų žaidimą, pats griebėsi iniciatyvos primesdamas Confucijaus įtaką ne kam kitam, o pačiai Čiang-Čing, kuri pasikvietusi į Kiniją Italijos filmų režisorių Antonini sukurti filmą apie Kiniją, kuri esanti netikusi, ir Philadelphia simfoninį orkestrą, kuris patiekė Kinijos rinktinę publikai Beethoveną. To muzika esanti 'buržuaziniai sentimentali'. Tuo pačiu laiku Čiu-Enlai atšaukė iš JAV savo neoficialų ambasadorių Huang Chen, o prieš porą savaičių švelniai patarė iš Kinijos kuriam laikui išvykti Washingtono neoficialiam ambasadoriui Bruce. Tų abiejų pareigūnų grįžimas į savo postus galėtų bū-

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

ti ženklų, kad Čiu-Enlai vėl susitvarkė su savais priešais.

Maskva, aišku, su dideliu dėmesiu seka paastrėjusias varžybas dėl Mao įpėdininkystės, tačiau sau naudos iš to nesitiki. Tai galima spręsti iš kato tik pasirodžiusios Maskvoje Petro Parfjonovičiaus Vladimirovo dienoraščių: "Kinijos specialus rajonas 1942-45 metais". Oficialiai Vladimirovas buvo TASSo korespondentas, pri skirtas prie Mao-Cetungo sąjūdžio. Vėliau (nuo 1948 m. iki 1951 m.) Vladimirovas buvo Sovietų generalinis konsulas Šanchajuje, o paskui ambasadorius Burmoje. Jis mirė 1953.

Savo dabar išleistam dienoraštyje Vladimirovas tei-

gia, kad Mao iš pat pradžių buvęs sovietų priešas ir nedorėlis, kuriam jo pati žmona Čiang Čing parūpindavusi vis naujų meilužių. Tarp kitko, Vladimirovas Mao aplinkoje užtikęs JAV agentą žydų tautybės gydytoją George Hatem, kuris vėliau Kinijoje išnaikino sifilį ir dar dabar gyvena Pekine!

Vladimirovas savo dienoraštyje šiltai atsiliepia tik apie sovietų šalininkus Kinijos komunistų partijai, kurių dabar jų nėra gyvų tarpe ar gyvena Sovietijoje. Jiems Mao priekaištavęs: "Užtenka Stalinui sugadinti orą, o jūs tai jau laikote kvepalais. Čiu-Enlai pagal Vladimirovą yra eilinis oportunistas, o pats Mao nuolat išminties ieškodavęs pas... Confucijų.

AMERIKOJE PRASIDĖJO
'RAGANŲ' MEDŽIOKLĖ

Praeitų Kalėdų metu New York Times trumpai pranešė (o kiti laikraščiai pakartojo), kad Amerikoje pradėta nauja akcija, norint surasti 'buvusius nacių kolaborantus' ir kitus karo nusikaltėlius. Visa Amerikos teritorija, esą, padalinta į 30 apygardų ir imigracijos bei Naturalizacijos valdininkai pradėjo tikrinti pagal turimus sąrašus kaikiurių emigrantų (daugumoje jau naturalizuotų Amerikos piliečių) bylas. Vien New Yorke tokių 'įtartinų' asmenų esą 36 (kaip praneša Imigr. ir Natur. įstaigos viršininkas Marx).

Po poros savaičių Darbininkas davė jau smulkesnių žinių apie šitokius tikrinimus. Esą, žinoma, kad sąrašuose yra įtrauktas kun. L. Jankus (jau miręs), vienas estas ir rumunas. Manoma, kad sąrašuose yra ir daugiau lietuvių. Kaip duota suprasti, emigrantai, kad jau ir naturalizuoti Amerikos piliečiai, jeigu jiems bus įrodyta kažkada buvusi ar nebuvusi nacių bendradarbiavimo kaltė, gali turėti nemalonių. Manoma, kad tokius 'buvusių nacių bendradarbių' sąrašus yra įteikusias tam tikros sovietų įstaigos. Taip pat žinoma, kad jiems 'norimų' asmenų ieškančios ir tam tikros žydų organiza-

cijos.

Vasario mėn. viduryje Chicago Imigracijos ir Naturalizacijos įstaigos valdininkai jau pradėjo lankytis pas kaikiuriuos jiems žinomus asmenis ir klausinėja žinių, ne tik apie juos pačius, bet iš tu rimų sąrašų ir apie kitus asmenis: ar pažįsta tokį žmogų, kur jis gyvena, kur tarnavo praeito karo metu ir kokias pareigas ėjo, ar ir kaip bendradarbiavo su naciais, ar kuo nors prisidėjo prie žydų naikavimo ir t.t. Klausinėjami kaikiurie buvę policijos, savivaldybių ir kelių administracijos tarnautojai. Taip pat į sąrašus esą įtraukti žinomi 1941 m. sukilimo vadai ir organizatoriai.

Matot, kai dabar prasidėjo 'atoslūgis' (detente) ir ten nuolat besilankant ir besibičiuliuojant, sovietai bus brūkštelėję sąrašėli: žinome, kad ten, jūsų pastogėje, sau sėdi tokie baisūs nusikaltėliai ir niekadėjai, ar nemalonėtumėte patikrinti. Nors nuo to laiko jau ir 30 metų praėjo ir kai jau ir buvę didžiausi praeito karo priešai bučiuojasi ir glebsčiuojasi...

Kokie to tikrinimo rezultatai bus, gal paaiškęs netrukus.

(ab)

HARTFORDO LIETUVIŲ DELEGACIJA Lietuvos Nepriklausomybės 56-rių metų paskelbimo sukakties proga aplankė Connecticuto gubernatorių Thomas Meskill, kuris Vasario 16-ją paskelbė Lietuvių Dieną, pasirašė deklaraciją ir leido išskelti Lietuvos vėliavą Kapitolijoje. Nuotraukoje iš kairės: Adolfas Čampė, Waterburio ALT pirmininkas, Viktoras Vaitkus, LB Tarybos narys, Dalia Dzikiene, Hartfordo Lituanistinės Mokyklos vedėja, Romas Grajauskas, LB Hartfordo apylinkės pirm., gub. Thomas Meskill, kun. Juozas Matutis, Hartfordo Šv. Trejybės lietuvių parapijos klebonas, ir dr. Petras Vileišis, LB Tarybos narys. Kula Studio nuotrauka

Ruošia naują ginkluotą
konfliktą

RIMAS DAIGONAS

Atrodo, ginkluotų konfliktų gana. Per daug jau prailta kraujo. Per daug jau kančių, materialinių nuostolių ir politinio netikrumo. Tarytum nematomos rankos suorkestruoti, vienas po kito, seka Vietnamo karas, Egipto ir Izraelio karas, Sirijos ir Izraelio karas, Irako ir Irano susišaudymai... Dabar noksta naujas ir kraujingas konfliktas. Tai įtempta Peru ir Čilės laikysena. Tai vis senų, teritorinių sąskaitų suvedimas.

Per 1879-1883 metų karą Čilė užvaldė mineralais turtingą Peru provinciją. Praėjo beveik šimtas metų, keitėsi generacijos, bet peruviečiai tebelaiško ginčytiną Tacnos provinciją savo teritorija. Tai yra vienas iš seniausių teritorinių konfliktų, koks bebuvė valstybių santykiuose. Dabar tas konfliktas kyla ant putoto bendrų tarpvalstybinių neramybės paviršiaus.

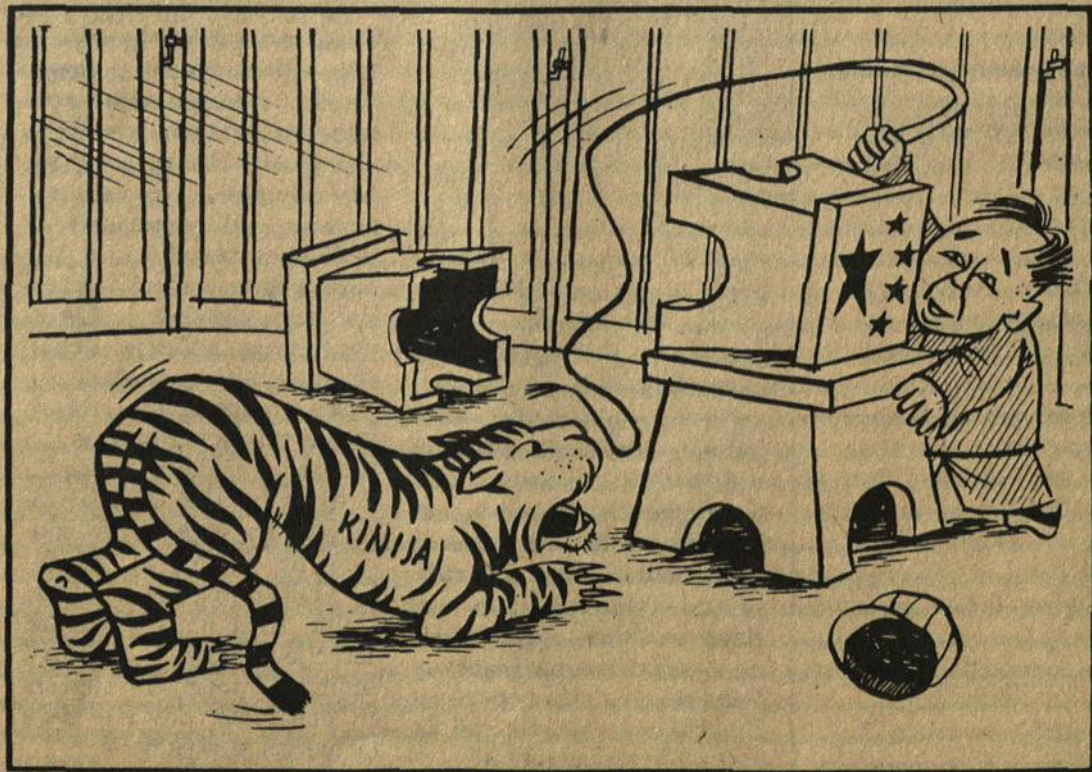
Mat yra stebėtinai reiškinys, kurį jau drąsiai akcentuoja pasaulio korespondentai, o puse lūpų patvirtina ir diplomatai: visur, kur bręsta neramumai, atsiranda per daug sovietinės gamybos ginklų! Ir dėl ginklų gamybinės markės nesunku suvokti, kam šie kraujingi konfliktai reikalingi, kas laimi iš ginkluotų ginčų? Ginklų gausa visad pašildo seną konfliktą. Neturėtų vienas iš ginčio partnerių ginklų - užtektų nukeiksniojimų. Bet ginklai turi prabilti. Ginklų gauti nesunku.

Šitaip elgėsi Viet Kong, pastebėjęs, kad jo ginklų sandėliuose nebetelpa sovietinių ginklų, gautų dykai, net su ginklų vartojimo patarėjų kadrėmis. Nekitaip jautėsi Egiptas ir Sirija, kada jų aerouostuose išsirikiavo migų eskadrilės, o piramidžių šešėlyje grandinės T-54 ir T-55 sovietinės gamybos tankų. Šiaurės Airijos neramumuose garsiai kala sovietinės gamybos automatai

ir dunda sovietų gamybos bombos. Amerikiniai spaudiniai: The Christian Science Monitor ir The Washington Post - susekė ir paskelbė, kad Peru gavo iš Sovietų Rusijos apie tūkstantį sunkvežimių ir automobilių, pritaikytų kariškiams reikams. Gavo taip pat 200 tankų, kurie pritaikyti vietos terenui. Karo veiksmams gali prasidėti dykumos teritorijoje, todėl tie tankai padengti atitinkamu 'kamufliužu', pritaikyti ypatingai sausam klimatui. Visiškai to pat ti-

po ir operatyvumo tankai veikė Egipto atakoje prieš Izraelį. Atacamos dykuma, kurion gali būti nukreipta Peru ataka, yra viena iš sausiausių teritorijų žemės paviršiuje. Specifinės konstrukcijos tankai rodo, kad jie skirti veikti Atacamos dykumoje, tvirtina komentatoriai. D. F. Belnap, korespondentas, sako, kad generolas Velasco Alvarado, karinės Peru vyriausybės prezidentas, patvirtino, kad

(Nukelta į 2 psl.)

Maištaujantis tigras...

Sol. Anita Pakalniškytė (koloratūrinis sopranas), sparčiai žengianti dainos ir muzikos kelyje. Dainavimo ir pianino konkursuose bei varžybose buvo atžymėta 87 aukso, 61 sidabro ir 27 bronzos medaliais. Taipgi gavo 30 stipendijų ir 17 trofėjų. Dainavimo studijas pradėjo 1965 m. Toronto universiteto skyriuje, Karališkoje Hamiltono muzikos konservatorijoje. Šiuo metu studijuoja pas Giuseppe Macina, Toronto mieste. Gyvena Hamilton, Ont. Siame mieste išaugo sol. Lilija Sukytė. Kas žino, gal ko gero, Anita pasieks L. Sukytės pėdomis. Nuotraukoje sol. Anita Pakalniškytė su 1973 m. laimėtomis trofėjomis.

Australijos padangėje

ANTANAS LAUKAITIS

DIDĖJA GYDYTOJŲ ŠEIMA

Be visų kitų lietuvių organizacijų, Australijoje veikia ir sėkmingai, ypatingai Sydnejuje reiškiasi gydytojų sąjunga. Be vieno kito senesniosios kartos gydytojo, patį pagrindą čia turi jau Australijoje baigę medicinos ir odontologijos mokslus. Jų veikla nesiriboja vien tik savo mediciniškuoju pasauliu. Daugumoje, priklausdami ir filisterių paskiriems vienetais, jie taip pat dalyvauja ir mūsų bendruomeniniame gyvenime, remdami paskiras, daugiausiai jaunimo ir mokslo, organizacijas ir kt. Jeigu kituose kraštuose yra aiškiai jaučiamas daugumos gydytojų išsiskyrimas iš eilinio bendrojo mūsų gyvenimo, kartais sudarant net atskirus savojo luomo ratelius, tai to Australijoje tikrai nebūtų galima pastebėti. Dalyvauja jie mūsų bendruomeniniame gyvenime ir lietuviškoje aplinkumoje, savuose klubuose bei organizaciniuose subvimuose nesisikia jie nuo eilinio kito kurio nors tautiečio. Visur, daugumoje, vyrauja draugiškumas, vienas kito supratimas ir neturėjimas jokių klasinių skirtumų, nes visam tam pagrindas yra lietuviškumas ir lietuvišbės bendri rūpesčiai ir tuo pačiu atsiekti šiame idealistiniame darbe, vaisiai.

Praeitų metų pabaigoje, kiek man yra žinoma, medicinos mokslus baigė du vyrai ir viena mergina. Šiuo metu visuose Australijos universitetuose studijuoja keilolika studentų medicinos mokslus, taip kad, nors i medicinos fakultetus ir yra labai sunku papulti, tačiau ir mes turime iškilųjų savo studentų, kurie vis daugiau ir daugiau papildys šią garbingą ir svarbią profesiją. Melbourne medicinos mokslus baigė ir įsigijo Bachelor of Medicine and Surgery laipsnius Bronius Tomkevičius, nuo pat savo jaunystės dienų pasižymėjo moksle ir sporte. Koledžą jis baigė pirmuoju mokiniu,

gaudamas aukštus honorus, kai sporte buvo geras futbol žaidėjas ir ypatingai lengvojo atletikoje atsiekė gerų rezultatų, laimėdamas visos Viktorijos valstijos mokyklų bėgimo varžybose trečiąją vietą. Lietuviškame gyvenime jis buvo taip pat veiklus, daugiausiai, šokdamas tautinius šokius.

Dr. Šarūnas-Henrikas Uoselis irgi baigė brolių maristų koledžą pirmuoju mokiniu, tuo gaudamas ir universitete valstybinę stipendiją. Mokslas universitete irgi sekėsi labai gerai, nesudarant kliūčių geram baigimui. Abu naujieji gydytojai yra gimę 1950 metais.

Mūsų gražiąją lytį medicinos moksle ir jo užbaigime, atstovavo dr. Jūratė Kantvilaitė. Ši, Australijoje gimusi, lietuvaite medicinos mokslus baigė Hobarto universitete. Be sunkių savo studijų, ji reikėsi ir lietuviškame gyvenime, šokdama tautinius šokius, skambindama pianinu, nes muzika tai yra jos vienas iš mėgstamiausių dalykų ir kt.

Sveikinant mūsų naujuosius gydytojus, linkėtina jiems, be jų asmeninio gyvenimo pasisekimo, pasketi jų vyresniųjų kolegų gydytojų pėdomis, išitraukiant ir į savąjį lietuviškąjį profesinį ir akademinį gyvenimą.

Vienas iš ryškiųjų Melbourne bendruomenės lietuvių, Karolis Prašmutas, atšventė savo amžiaus 60-ties metų sukaktį. Šis, nuoširdus ir niekada lietuviškuose reikaluose nepavargstęs vilnietis, yra gimęs švenčionių apskrityje. Kariavo jis lenkų armijoje ir vėliau, penkeris metus išbuvo vokiečių belaisvėje, iš kurios išėjęs, išjungė i lietuviškąjį gyvenimą Oldenburgo stovykloje. Į Australiją atplaukė su pačiu pirmuoju emigrantų transportu 1947 m., vėliau Melbourne sukurdamas lietuvišką šeimą. Be savo aktyvaus gyvenimo visuomenėje jis dažnai pasirodo ir spaudos puslapiuose, gvilvendamas įvairius klausimus. Prašmutų šeima yra išauginusi tris vaikus. Sūnus Linas, gimnazijos mokinys, atšventė taip pat savo 16 metų sukaktį, kai 18-tė Birutė, su labai gerais pažymiais, metų gale baigė gimnaziją ir pradėjo studijuoti humanitarinius mokslus. Vyriausioji 20 metų Zita, prieš Kalėdas baigė chemiją - matematiką Monash universitete, gaudama bakalaurės laipsnį. Šiuo metu ji gilinasi savoje srityje universitete ir ruošiasi magistrės laipsniui. Kaip ir visa šeima, taip ir vaikai ir labai geri lietuviai. Mokėsi ir baigė aukštuosius lituanistinius kursus, aktyviai dalyvauja Lietuvių Studentų S-jė, dainuoja chore ir vargonais groja per lietuviškas pamaldas. Visai maloniai Prašmutų šeimai geriausios sėkmės ateityje.

Melbournio Parapijos Sekmadieninė mokykla vasario 24 dieną atšventė savo darbo dvidešimtmetį. Ji pradėjo veikti 1954 m. vasario 24 dieną. Šios mokyklos steigėjas buvo tuo metu buvęs ir dabar esąs Melbournio klebonas kun. Pr. Vaseris, per visą laiką šią mokyklą globodamas ir dėstydamas tikybą. Pirmasis šios mokyklos vedėjas buvo Vyt. Samulis ir mokytojai St. Švambarienė ir Br. Zumeris. Ši mokykla prasidėjo su 50 mokinių, vėliau siekiant iki 150.

Melbournio lietuvių parapijos sekmadieninė mokykla.

Darbas pradėtas su šešiais skyriais, vėliau prijungiant dviejų metų jaunimo kursą ir vaikų darželį, kuris veikė 11-ka metų ir, dėl patalpų trūkumo turėjo užsidaryti. Per šiuos 20 metų mokykloje yra dirbę, be jokio atlyginimo, 55 mokytojai. Visą laiką veikia aktyvus tėvų komitetas. Prie mokyklos veikia ir tautinių šokių grupė. Mokykla yra suruošusi eilę ekskursijų ir pastačiusi nemažai meninių jaunimo veikaliukų, bei paskirų minėjimų. Per savo darbo 20-tį, ši sekmadieninė mokykla, yra atlikusi didžiulį tautinį lietuvišką darbą ir, reik tikėtis, kad ir ateityje šis darbas bus nepavargstamai dirbamas ir toliau.

Buvusi veikli Sydnejaus jaunimo ir skautų atstovė, Liuda Apynyte, prieš porą metų baigusi humanitarinius mokslus, nepasitenkino tuo, bet įstojo į Sydnejaus dramos studiją, baigė ją ir šiuo metu važinėja su skrajojantčia Sydnejaus dramos teatro grupe. Savaisiais studentavimo laikais ji ne vieną kartą pasirodė ir su lietuviais menininkais ir jos artistiškus gabumus galima buvo jau tada pastebėti.

Žinomo mūsų sportininko, buv. krepšininko, dabar golfininko ir stalo tenisininko dantų gydytojo ir dr. K. Bagdonavičių sūnus Viktoras, šiais metais taip pat baigęs odontologiją, yra Australijos greitojo čiuožimo vicemeisteris. Jis sukūrė šeimą ir pradėjo savąją praktiką. Ateityje jis tikisi dalyvauti savo pamėgtoje žiemos sporto šakoje, Euro-

pos ir tarptautinėse pirmenybėse.

Kitas mūsų veterano sportininko Petro Pilkos sūnus, taip pat geras krepšininkas ir slidininkas Arūnas, išvyko į Japoniją. Tai jis padarė pagal Australijos-Japonijos studentų pasikeitimo planą. Japonijoje jis gyvena japoniškoje šeimoje ir toliau studijuoja.

MELSKIMĖS IR AUKOKIMĖ

TIKĖJIMUI PALAIKYTI LIETUVOJE
GAVENIA YRA VAJAS METAS RELIGINEI ŠALPAI

Visi lietuviai ypatingai meldžiasi už

LIETUVOS LAISVĘ IR PERSEKIOJAMĄ
BAŽNYČIĄ LIETUVOJE

PRAVEDAMA RINKLIAVOS

Mūsų asmeniškos maldos ir pamaldos parapijų-organizacijų-vienuočių, pagal maldos kalendorių, skiriamos pavergtiem tėvynainiam pagelbėti.

Šv. Mišios už Lietuvą ir geradarius aukojamos kasdien.

Savo auką siųskite: LITHUANIAN CATHOLIC RELIGIOUS AID.,
64-09 56Rd., Maspeth, N. Y. 11378

Aukos atleidžiamos nuo mokesčių.

LKRŠ valdyba

Vysk. Vincentas Brizgys, pirm.

SIUNČIU SAVO AUKĄ

Parašas

Adresas

laiškai Dirvai

BOLŠEVIKIŠKI FANATIKAI

Dirva palankiai recenzavo Lenkijos lietuvių mėnesinuką Aušra. Tas lietuvių leidinys pasirodo vargo mokyklos sąlygomis, bet lietuvių noras turėti savo informacinį laikraštį nugalėklis. Savo laiku buvo kažin kieno pastangomis uždusintos Varsnos. Dabar mes žiname, kas talkino Varsnas dusinti ir uždusino. Tai bimbinės Laisvės tipo bolševikiški fanatikai.

Kodėl taip tvirtiname? Į teigiamą Dirvos recenziją, skirtą Aušrai, pasigirdo keiksmas ir staugsmas Laisvės puslapiuose. Laisvės bolševikai aimanuoja: jeigu jau Dirva pagyrė, reiškia Aušra netvarkoj! Mat, Dirvos apžvalgininkas pastebėjo 'vakarietiškumą' Aušros išvaizdoje!

Laisvės fanatikai rašo: "reikia rimtai pagalvoti, ar nepažeidei savo ištikinimų, ar nenusidėjai savo idėjoms, ar nepadarai kur nors kokios rimtos klaidos, kai

jau priešas pradeda girti".

Visų pirma klaidą padarė pati Laisvė: Dirva niekad nebuvo ir nėra Lenkijos lietuviams priešu. 'Vakarietiškumas' reiškia sumanų ir išradingą redagavimą. Tai temų gausa ir tų temų pristatymas. Argi bolševikinė Laisvė mato klaidų neturėjimą tokiuose leidiniuose, kur nuo pirmos raidės iki pачios paskutiniosios, siautėja raginimai dirbti ir akis zulina begalinės 'vadų' ir 'vadukų' kalbos. Pati Laisvė vengia ir bijo dėti L. Brežnevo ir Co. vadų kalbas, pasitenkindama jų trumpu perpasakojimu. Jeigu Laisvė ne perspaudinėja 'vadų' kalbų, ar ji pati neįsiklampo į tas klaidas, kuriomis kitus nori pakaltinti ir šmeižti lietuvių 'vyresniajam broliui' okupantui.

Laisvės rašeivos nė nesupranta, kad ir marksistinis

AGRESORIAI TURI PASITRAUKTI

Vilniuje leidžiamas išeivijos lietuviams mulkinti laikraštėlis Gimtasis Kraštas 1973 m. spalio 18 d. Nr. 42 paskelbė V.B. idomų straipsnelį - "Agresoriai turi pasitraukti". Labai teisingai V. B. rašo, kad visokie "agresoriai", kur jie nebūtų rytuose ar vakaruose. Juodi ar geltoni turi iš okupuotų kraštų ir svetimų žemių pasitraukti. Toliau V.B. porina: "Karinis konfliktas, atsinaujinęs Artimuosiuose Rytuose, kelia pasaulio visuomenės susirūpinimą ir rüstų pasipiktinimą naujais Izraelio agresijos aktais. Dabartinių karo veiksmų pobūdis dar kartą išryškina agresorių kėslus ir moralinį veidą". Irgi teisingai parašyta, nes Arabai kovoja dėl savo prarastų žemių susigrąžinimo, kurias 1967 m. Izraelis yra okupavęs. Bet ne tiesa, kad 1973 m. spalio m. karą pradėjo Izraelis, o ne Arabai.

Šia proga norisi paklausti straipsnio autoriaus, kodėl Sovietų Sąjunga 1940 m. birželio m. 15 d. įteikusi trims Baltijos valstybėms - Lietuvai, Latvijai ir Estijai ultimatumą ir karinėmis jėgomis jas okupavo ir iki šios dienos iš tų užgrobtų trijų Valstybių vis dar nepasitraukia! Ar ji nėra agresorė? Taip pat Sovietų S-ga 1968 m. okupavo Čekoslovakiją ir dar vis ten tebelaiiko savo kariuomenę. Ar šis Sovietų S-gos pasielgimas neišryškina agresorės kėslus ir moralinį veidą?

Jeigu straipsnio autorius V.B. yra jaunesniosios kartos augintinis, tai gal jis nežino, kad 1920 m. vasario 12 d. Sovietų S-ga pasirašė su tuometine Lietuvos vyriausybe sutartį, pripažindama nepriklausomą Lietuvos Valstybę. Tą patį padarė su Latvija ir Estija. Bet po 22 metų, progai pasitaikius, jas 1940 m. okupavo. Ar nėra agresorė? Be to, dar auto-

leidinys gali būti sumaniai redaguojamas, temos idomiai pristatomos. Pavyzdį čia rodo sovietinių satelitų, Lenkijos, Vokietijos, Vengrijos spauda. Ar ir šia spaudą, kurią galime pavadinti 'vakarietiška' pagal išvaizdą, Laisvės rašeivos paskelbtų pasimetusia ir netinkama?

Kažin koks Laisvės glūšas skelbia: "vakarietiškias reiškia smetoniškas"!

Tikrai idomu pastebėti, kad bimbinkai iki šiol 'marksizmu - leninizmu' laiko tikrai Maskvos diktatūrą. Tuo tarpu valstybės, kurioms Maskva užkorė socialistinę santvarką, Laisvėi nėra košer. Bimba galvoja, kad be Maskvos negalima 'teisingai', be priekaišto, 'leniniškai' tvarkytis. Bimba pasinešęs kaltinti lenkus, vengrus, bulgarus, vokiečius, kodėl jie iki šiol nesurado savo tarpe Paleckių, Cvirkių, Sniečkų, kurie pasiprašytų priimami į visišką Maskvos bučių?!

O kaip tikrai tuose nelaiminguose kraštuose ir užsiliko dar kibirkštėlė to 'vakarietiškumo', kuris skiriasi nuo maskvinio barbariškumo. Tad apie tą savybę ir kalbėjo Dirvos apžvalgininkas Laisvės fanatikai nepajėgia to suprasti. Norint suprasti reikia norėti suprasti, stebėti, nagrinėti, lankyti satelitinės socialistinės respublikas...

Kuproto neištiesi ir laisviečiui bimbinkui platesnio apmąstymo neįkalkbėsi. Juk jie net ir sovietinės spaudos neskaity, visas žinias iš 'rojaus' gaudami per aštuoniasdešimtį metų slenkstį peržengusio senio spekuliacijas.

Apolinaras S.
Chicago

Ruošia naują ginkluotą konfliktą...

(Atkelta iš 1 ps1.)

Peru gavo militarinę pagalbą iš Sovietų vyriausybės, nenurodydamas (kas savaime suprantama) kuriam tikslui tos pagalbos prireikė.

Spaudos komentatoriai Lotynų Amerikoje sutinka, kad Allendės Čilė buvo Maskvos nužūrėta, kaip pirmas politinės ir militarinės ekspansijos punktas. Kubos šalpa palieka tradicinę, be didesnių vilčių į jau pakankamai apsenusį ir suburžuazėjusį Fidelį. Kuba yra sala ir ideologinės marksizmo ekspansijos punktas. Tuo tarpu Peru laikoma patogiu punktu palaikyti permanentinę įtampą, sėti padėties netikrumą, platinti ekonominį ir politinį erzėlį.

Sena ir tradicinė Peru skriauda dėl 1879-1882 metų karo, sovietams tapo nauju radiniu, kur ir pora šimtų sovietinių tankų gali daug ką reikšti. Ryšy su Peru ginklavimu sovietiniais ginklais jau aiškiai girdėti Jungtinės Amerikos Valstybės riksmų, užginančių, tam tikri JAV viešosios nuomonės 'fabrikuotojai' vis arčiau ima pulti Čilės režimą. Įvykių orkestracija aiški be komentarų.

riui norime priminti, kad 1945 m. vasario 4 d., prieš besibaigiant II Pasauliniam karui, Sovietų S-ga drauge su D. Britanija ir Amerika Jaltoje pasirašė pasižadėjimą, kad po karo leis tautoms laisvai, nevaržomai ir bei prievartos pasisakyti ir išsirinkti savo krašte valdomuosius organus.

Praėjo jau beveik daugiau kaip 30 metų, bet Sovietų S-ga okupuotuose kraštuose neleidžia praversti laisvų rinkimų, žmonėms pasisakyti, ko jie nori. Tokiu būdu dabartiniai Sovietų S-gos valdovai, tęsdami Carų vykdytą imperializmą sėja komunistines bacilas ne tik okupuotuose kraštuose, bet skverbiasi ir į laisvąjį pasaulį, norėdami ir jį pavergti. Gerai, kad V.B. parašė tokį straipsnį, nes jis yra įdomus ne tik išeivijos lietuviams, bet ir okupuotoje Lietuvoje gyvenantiems broliams ir sesėms. Juk visi mes žinome, kas šiuo metu yra didžiausias pasaulyje agresorius, tai Sovietų S-ga.

Be to V.B. dar cituoja iš Tasso straipsnio tokį posmą: "Agresija negali likti nenubausta, ir agresoriui turi tekti rūsti atsakomybė už jo veiksmus". Visai teisinga, kad Sovietų S-gos valdovai negalės likti nenubausti už jų 1940 m. birželio 15 d. padarytą žiaurią agresiją į tris Baltijos valstybes - Lietuvą, Latviją ir Estiją. Vėliau tų valstybių gyventojų žudymą ir trėmimą į Sibiro koncentracijos stovyklas, kurias taip vaizdžiai aprašo A. Solženicinas ką tik išleistoje savo knygoje, sudrebinusioje ne tik laisvojo pasaulio skaitytojus, bet ir dabartinius Kremliaus valdovus. Istorijos bėgyje sugriuvo didingos imperijos - sugrius ir dabartinė Sovietų S-ga su vergų stovyklomis.

J. Jr.
Chicago.

DIRVA

THE LITHUANIAN
NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: (216) 431-6344

MAILING ADDRESS

P. O. Box 03206, Cleveland, Ohio 44103

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO •
PUBLISHED TWO TIMES A WEEK EVERY WEDNESDAY AND
FRIDAY BY AMERICAN LITHUANIAN PRESS RADIO ASS'N. VILNIS,
INC. • SUBSCRIPTION PER YEAR \$13.00 • SINGLE COPY 15 CENTS.

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

ASSOCIATE EDITOR ALEKŠAS LAIKŪNAS

DIRVA IŠEINA TREČIADIENIAIS IR PENKTADIENIAIS •
PRENUMERATA MEAMS \$13.00, PUSEI METŲ \$7.00 • ATSIKRO
NUMERIO KAINA 15 CENTŲ • STRAIPSNIAI TRUMPINAMI IR
TAISOMI REDAKCIJOS NUOŽIŲA • NESPAUSDINTI STRAIPSNIAI
GRAŽINAMI TIK AUTORIAMIS PRASANT • PAVARDE PASIRASYTI
STRAIPSNIAI NEBŪTINAI IŠREIKŠIA REDAKCIJOS NUOMONĘ • UŽ
SKELBIMŲ TURINĮ IR KALBĄ REDAKCIJA NEATSAKO.

REDAGUOJA: VYTAUTAS GEDGAUDAS IR ALEKŠAS LAIKŪNAS

TAUTINĖS MINTIES KELIU

ALTS-gos pirmininės Emilijos Čekienės žodis, pasakytas š.m. vasario 24 dieną ALTS-gos Philadelphijos skyriaus narių metiniame susirinkime.

Šiandien visas pasaulis, visais kanalais kalba apie taiką, apie humaniškumą, apie kultūros kėlimą, bet net visi tai vykdo, ne visi tu idealių vertybių siekia.

Mes esame to pasaulio maža dalelė išeivijoje, todėl ne nuostabu, kad ir mus, ypač jaunimą pasiekia svetimam pasauly plintančių negero- vių dvasia. Jei gyventume savo gimtajame krašte nepriklausomaj valstybėje, tai nebūtų pavojinga. Negerovės, nors greičiau plinta, negu gerosios ypatybės, bet laisvoj tėvynėje neneša tautai tiek daug nuostolių, nes tai tik praeinanti laiko mada ir, gyvenant tarp daugumos idealistų tos negerovės ilgam neprigija. Ten, ko tėvai vaikams šeimoje nesistengia ar nepajėgia perduoti, tai mokykla atlieka, universitetas, kur idealizmas perduodamas įvairiais laipsniais, jaunuomenės tarpe išivyravusiomis tradicijomis.

Jei nepriklausomoje Lietuvoje leistas žurnalas 'Vairas', nr. 19 besisielodamas pasaulyje plintančiomis neigiamybėmis, kurios neaplenkia nei Lietuvos jaunimo, rašė, kad 'akademiniio jaunimo pažiūra į mokslą ir studijas yra dažnai vulgari ir profaninė: mokslas jam tik ancilla ventriculi, tik priemonė susikurti patogiam gyvenimui, kad toks nusistatymas mokslo atžvilgiu bei minimalus teoretinio žinojimo troškimas negali išsiugdyti tikrąjį tautos elitą, kuris spinduliuotų visam kraštui intensyvia kultūrine šviesa", tad mūsų išeivijos jaunimui tokia pažiūra šiuo metu jo aplinkos yra dar labiau skiepyjama įvairiais būdais ir jam bet koks idealas darosi dar mažiau suprantamas, tačiau jis šiuo atveju, gyvenant svetimam krašte daug svarbesnis, daug labiau reikalingas bei reikšmingas, nes jaunimui, neturinčiam idealų gali turėti įtakos kiekvienas gatvės praeivis.

Akademiniis jaunimas idealistiškai nusiteikia gana lengvai, jeigu ir jo aplinka padeda tuos jausmus ugdyti, nes jo psichika jautriai reaguoja į teisingumą, tiesos meilę ir sąžiningumą. Jaunuolių psichika visuomet linkusi į gerasias idealias vertybes, į švelnumą, kilnumą, gerumą, bet nusivylus -- į žiaurumą. Nepažindami gyvenimo, jie nemoka daug ko suprasti, atleisti, todėl nematydami vyresniųjų nuo širdaus, tikrojo, nemeluoto pavyzdžio, nesistengs siekti vyresniųjų tik žodžiais kalbamų idealų. Mums reikia jaunų akademikų, kurie

dirbtų tautinį idealistinį darbą be atlyginimo, iš pasiaukojimo, arba už mažesni atlyginimą.

Kiekviena išeivijos veikla yra savanoriško išpareigojimo vykdymas. Tai mūsų dvasinis turtas, įgytas dar iš pat sielos gelmių ir saugomas čia, svetimuose kraštuose, kad jis dvasiniai nemenkėtų, o dar stiprėtų ir būtų taupomas vėl grąžinti ten, kur jis priklauso -- savo tautai.

Tokių idealistų iki šiol mes turėjome pakankamai, kurie nemokamai arba už simbolinį atlyginimą rašo ir spauda, redaguoja, organizuoja, lituanistikos mokyklose dėsto ir k. Tačiau jų eilės retėja, o neturėtų taip būti prisimenant, kad prieš ketvirtį šimtmečio ir ši kraštą atvyko tūkstančiai lietuvių papildydami senųjų išeivių eiles jaunu krauju, papildydami ir taip jau buvusius jų gausias ir veiklias gretas. O kalbant apie tautinės srovės veiklą, kurią mes jau čia radome, tegu kalba anų laikų veikėjai patys iš 1939 m. balandžio 18 d. Vienybės laikraščio, redaguoto S. E. Vitaičio:

VIENTYBĖ

1939 M., BALANDŽIO-APRIL 18 D.

TAUTINĖ SROVĖ AMERIKOJE VIENINGA IR STIPRI

Tautinės srovės veikėjams įsitęmtini faktai

Taliems šaltiniams skleidžiant gandas apie Amerikos lietuvių tautinės srovės (tautininkų ir sandariečių) "suirimą", "turėjimą daugiausia genaroli, negu armijos", apie mūsų "silpnumą ir neatsakymą", visuomet turėjime mintyje šiuos argumentus:

1. Tautinė srovė dabar yra vieningiausia, negu bet kuomet buvo ir posenovei tautininkai dirba rimčiausį tautinį darbą.
2. Tautinės srovės veikėjai, po Clevelando ir Scrantono konferencijų, bendradarbiauja vieningiau, negu kitados ir negu kitų srovių veikėjai.
3. Tautinė srovė gausinga spauda, turi šiuos laikraščius: Amerikos Lietuvį, Dirvą, Jaunimą, Margutį, Sandarą ir dienaštinį Vienybę. Visi šie laikraščiai bendradarbiauja su tautininkų visuomene, kuri vieninga ir šių laikraščių tarpe vienybė yra stipri.
4. Tautinė spauda turi tūkstančius sekėjų-skaitytojų, kuriais lyginasi ar net viršija bent kurią kitą paskirą srovę Amerikoje (neįskaitant jų organų).
5. Tautinė srovė taip vadinamą "nepasitenkinusių" skaičius yra mažutis, ko negalima niekur išvengti, ir jų visas "nepasitenkinimas" yra dėl tūlių asmeniškių ir tai tik vienoje kolonijoje (Brooklyne). Yra vilties nesuapratimus su jais greitai laikui išlyginti.
6. Tautinė srovė turi centralinių organizacijų (ALT Sandarą, TMD ir A.L.T. Tarybą), taipgi daugelyje kolonijų vadovauja centralinių organizacijų kuopoms (SLA ir VVS). Be to, tautiniai veikėjai valdo dešimtį pašelpinių draugijų, lietuviškų svetainių, politiškių ir socialių klubų, meno organizacijų, moterų draugijų ir ratelių, jaunimo organizacijų, mo-

Tai mūsų tautinės minties veiklos praeitis, kurioje, palyginus su šių dienų veikla, daug yra kas pasikeitę, daug ir panašumo likę. Iš jų praeities galime pasimokyti, kai kas mūsų laiku nepastebėta ar dėmesio neatkreipta ir jau nesugrąžinamai prarasta.

Tai praeitis anų veikėjų palikta mums tęsti ir įsijungę į jų eiles, mes tęsiame jau ketvirtį šimtmečio. Per tą laiką daug nuveikėm, didelį našą į lietuvių tautos kultūrinį lobyną sudėjom, Lietuvos laisvinimui daug jėgų ir pastangų pašventėm. Bet ką žinos apie tai ateinančios kartos? Aną istorinį, pageltusį, betrupantį laikraščio lapelį atsitiktinai radau išlikusį. Kiek tokių lapelių reiktų surasti ir kiek jų išliktų dar nesubyrėjusių po antro ir trečio ketvirčio šimtmečio? Laisvame pasaulyje visuose kraštuose yra tautinės minties žmonių giliai įmintų pėdsakų, o ir čia šiais metais 1974-aisiais Tautinė Sąjunga švenčia 25 metų sukaktį, kurią atžymėti ALTS-gos valdyba nutarė neįkandanti paminklų paliekančioms istorijai. Tuo labiau, kad bolševikams okupuojant Lietuvą pačios pirmosios pavergėjo aukos buvo daugumoj tautinės minties žmonės, tai savaime suprantama, jog mums, kuriems likimas lėmė gyviems išlikti ir gyventi laisvėje, tęsiant jų darbus, tenka pagerbti jų atminimą ne trumpalaikiu paminklu.

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos valdyba ėmėsi iniciatyvos išleisti leidinį Tautinės Minties Keliu, grindžiant šiais motyvais, siekiančiais:

- 1) atvaizduoti ir nuodugniau išryškinti tautinės srovės didžią reikšmę lietuvių tautos ir išeivijos gyvenime,
- 2) užfiksuoti ir tuo būdu įamžinti visą eilę Lietuvos istorijai reikšmingų įvykių ir svarbių duomenų, susijusių su tautinės minties žmonių

kyklėlių ir įvairių jaunimo veiklos grupių.

Šie ir dar kiti faktai aiškiai rodo mūsų tautinės srovės stiprumą, vieningumą, susiklausymą ir turėjimą armijos. Su tos mūsų armijos pagalba tautinės srovės vadai, seniau ir dabar, davė milžiniškas sumas aukų paramai mūsų tėvynės Lietuvos, parėmė ir paremia visuotinius kultūrinius darbus mūsų išeivijoje (Dariaus-Girėno paminklas Chicagoje, Lietuvių Kultūrinis Darželis Clevelande, Lietuvių Kambarys Pittsburgho Universitete ir t.t.).

Tautinė srovė turtinga inteligentija: profesionaliais, būriniais, labdariais, veteranais veikėjais, mūsų organizacijų kurėjais ir jaunais veikliais inteligentais bei apsišvietusiomis profesionalėmis veikliomis moterimis.

Dar vienas svarbus faktas: tautinė srovė savo armijos netampo, neišnaudoja jokiams savo smulkiems politikiems reikalams; tautinės srovės veikėjai ir jų laikraščiai nesistengia kaulyti aukų savo pragyvenimui iš tautinės visuomenės, kaip tą daro kitos srovės. Todėl iš tautinės srovės vadų pusės ir esti mažiausia rėavimo, gyrimosi ir kišimosi ne į savo reikalus.

Gana mums tylėti ir priimti tokius užmetimus iš mūsų priešų pusės. Privalome naikinti tą nuomonę visuomenėje ir patys savo tarpe, nes tas ne tiesa!

Pagaliau, prašome ir Lietuvos oficialių įstaigų Amerikoje nesinaudoti mūsų priešų į mus svaidomais išmisiais paremtais argumentais. Mes su pasiūlymu dirbome, dirbame ir dirbsime labai mūsų valstybės ir labai tėvynės Lietuvos.

Amer. Liet. Tautinė Taryba

APIE... PRIEVARTAVIMĄ LITERATŪROJE (4)

ST. PERMINAS

klausytojų surūgusiems veidams praskaidrinti, užtenka gana lengvapėdiško pasiūlymo. "Mes manome, jog pagaliau pribrendo būtinumas pradėti leisti Vilniuje literatūrinį žurnalą rusų kalba".

Per tą žurnalą A. Bieliauskas norėtų rodyti rusų auditorijai sovietinių lietuvių rašytojų vertimus, suteikti galimybę Maskvos kritikams eiti koją kojon su lietuvišku literatūriniu derliumi.

Kas gali suabejoti mūsų rašijos vertimų reikalingumu? Jų reikia vis daugiau. Įmanoma ir visus vertingus veikalus išversti į stambias pasaulio kalbas. Bet toks vertimas privalo būti kultūrinis darbas, ne politinio pobūdžio tikslai tokių veikalų parinkimas, kurie įtvirtina okupanto padėtį Lietuvoje. Net Done-laitis pateikiamas rusų skaitytojui su lenininės dialektikos padožu! Juk A. Bi-

liausko svajotas žurnalas rusų kalba taps A. Bieliausko pranešimo motto vykdytoju: "esame kupini aktyvaus noro pavaizduoti savo kūrinių komunizma kuriantį žmogų".

Daugelio mūsų autorių pasirodymas rusų kalba, o per tą kalbą ir kitomis kalbomis, be abejo, yra didelė mūsų rašijos atestacija. Su širdperša tačiau matome kad kulvertomis per vertimų mašineriją eina tie dalykai, kuriuose arba istorinė tiesa žiauriai suniekinta, arba komunizma statas personažas stovi didvyrio pozėje. Palyginus sovietinius vertimus su išeivijos nuveikiais vertimais pristatyti lietuvių literatūra anglų kalba, sovietinė vertimų mašinerija turėtų smarkiai pasitempti ir suintensyvėti. Taip yra, palyginant veikimą proporcingai resursams. Tačiau, kas padaryta ten, turi būti, nors su aukščiausiu išdėstytais rezervais, pripažinta tam tikru nuopelnu. (Bus daugiau)

Šis bei tas

SKIRPSTAS

Džiugus jausmas, jog Tautos šventę svetur savose apylinkėse paminėjome vieningu ryžtu gyventi nuoširdžia meile savo tautai ir besąlygiu išpareigojimu kovoti dėl Lietuvos laisvės. Dar dvasinės jėgos ir tikėjimas šviesesniu rytojumi neblėsta, o sutelktinis veržlumas veda į atkovojojamą valstybinę nepriklausomybę. Šioje tautinėje kovoje praleidus 30 metų, vadovaujancias vietas pamažu natūraliai perima jaunesnioji karta. Deja, jie Lietuvos laisvės beveik arba visai neatsimena, kiti ir gimę svetur. Todėl vis didesnės reikšmės įgyja tautos švenčių apeigos ir įvairūs papročiai, tradicijos, nes visa tai prasmingiau, gyviau ir jautriau priiia prie savos žemės ir šviesių kultūros, buities, istorinio paveldėjimo šaknų. Jei vyresniesiems, gyvenusiems nepriklausomoje Lietuvoje, toji meilė tėvynei su Vilniaus sostine buvo savaiminis ir neginčijamas dalykas, tai jauniems dabar būtina turėti prieš akis daugiau vaizdingos, meniškai patrauklios medžiagos ir tautinių elementų tikrovės, kad suklestėtų lietuviybės žiedai širdyje, kad meilė tautai taptų gyva ir nuoširdi. Tam tikslui prie tautinių švenčių gausiau telktini įvairūs meno ar mokslo renginiai, ne vienos srities nepaliekančios. Taip pat lygia greta vis iškeltini jaunimo lietuviški sublizgėjimai. Šalia tautinės, istorinės ar aktualios politinės temos paskaitos tebuna prigrietinta ir gerai parinkta literatūrinė dalis, lietuviška muzika, giesmės, dainos, dailės ir kt. parodos. Jau pasigendama vaidybos, gal sunkoka suorganizuoti, bet tai kone išpūdingiausia mūsų parengimų šaka, žmonės giliau sudominanti. Tad verta nenuleisti rankų ir padirbėti: jei ne istija veikala, bent vieną veiksmą suvaidinti iš veikalų tinkamom temom -- senovės karžygių heroica, knygnešiai, savanoriai, partizanai, kankiniai Sibire. Ir nereikia pabūgti balsų, kurie rodo savos sąmonės išblėsimą, esą patriotika nebe madoje, nusibodo, reikia išeiti iš savo getų, pasinerti į platesnį pasaulį etc. Tai emigrantinio nuovargio žymės.

• LB N. Yorko apygarda kelinti metai Vasario 16 proga ruošia dailės parodą. Šiemet buvo 43 dalyviai su 109 eksponatais. Suteiktos 5 premijos (L. Fondo, LB apygardos ir Kun. Vienybės) ir 6 garbės pažymėjimai. Tai pavyzdys, kaip galima papuošti tautinę šventę meno kūrybos darbais ir palikti rimtesnį išpūdį. Taip panašiai prie šios mūsų didžiausios šventės derintini ir kiti menai: literatūros, muzikos, dainos naujovės, drauge teiktinos premijos, pagerbimai, sudominant platesnę visuomenę savais talentais, ugdat aukštesnį kūrybos ir jos supratimo lygį.

Pastebėtina N. Yorko parodoje Kun. Vienybės suteikta premija už religinio turinio dailę (teko P. Jurkui). Lauktina, kad K. Vienybė ar kas kitas atgaivintų Vokietijoje buvusią sėkmingą premiją literatūrai religinėm temom. Anuomet premiją laimėjusi J. Jankaus novelė "Velnio bala" buvo aukšto lygio ir literatūrinio atžvilgiu. O tai gana veiksminga priemonė žmonėms patraukti į religinius klausimus. Čia nereikia didelių pinigų užimponuoti, bet svarbu kūrinių įvertinimas, autoriaus darbo viešumas iškelimas, populiarinimas. Ir reali paskata kūrybai visiems kitiems. Tokia premija neša dvigubą naudą, nes praturtina savą rašytą pozityviais veikalais, drauge gyviau sudomina skaitytojus religinėmis ir moralinėmis idėjomis.

• Vas. 16 šventę galima pagerbti kilniai ir prasmingai ne tik oficialiuose renginiuose, bet net ir asmeniškai. Danutė Venclauskaitė Waterbury kasmet suruošia pobūvį su programėle savo motinai Stanislavai atminti ir -- to pobūvio pajamas skiria Vas. 16 gimnazijai paramai. Šiemet toks pobūvis įvyko vasario 16 d. Lietuvių klube.

• LŽS-ga vykdo gražų darbą įsteigusi dr. Daužvardžio fondą jauniems spaudos bendradarbiams ugdyti. Kasmet apdovanojami jaunuoliai stipendijom -- jau antri metai tai vykdoma. Tai apčiuopiamai pozityvus žygis, kuomet šiaip mes per dažnai tenkinamės vis gražiausiais projektais ir masiname kilniais pažadais, darome net skambius nutarimus, bet visa tai tuojau konkrečiai pradėti vykdyti -- esame per daug nepaslinkus. Kiek dailių sumanymų jau nuėjo vėjais arba teblaukia...

veikla ir atliktais darbais, 3) parodyti nepriklausomos Lietuvos laikotarpį tikra, tokį, koks buvo su visomis teigiamybėmis ir trūkumais, lietuvių jaunimui, nepriklausomą Lietuvą pažįstantiems tik iš raštų, o ypač iš periodinės spaudos.

4) atsakyti okupanto šmeižtams, nukreiptiems į nepriklausomą Lietuvą ir į dabartinės išeivijos veiklą.

Į redakcinę kolegiją sutiko įeiti iš mūsų profesionalai istorikai: prof. J. Jakštas, prof. B. Nemickas, prof. J. Puzinas ir ALTS-gos pirmininkė Emilija Čekienė, kurie š.m. sausio 5 d. buvo suvažiavę į New Yorką 1-jo posėdžio ir nustatė leidinio planą, apimtį, paskirstė skyriais ir poskyriais, nustatė puslapių skaičių ir kita. Beliko kontaktuoti kitus autorius ir darbą vykdyti.

Taigi, išleidę aukščiau minėtą leidinį, būsimie ir mes bent maža dalimi prisidėję prie lietuvių tautos tam tikro laikotarpio įamžinimo.

Bet gerai žinome, jog niekas negali atlikti didesnių darbų be kitų didesnės talpos. Ir ALTS-gos aukščiau minėtam užsimojimui įgyvendinti mes kreipiamės į visus skyrius jungtis į šį milžinišką darbą būti mecenatais, garbės prenumeratoriais ir prenumeratoriais bei aukotojais, o vėliau aprūpinti bibliotekas.

Po pranešimo susirinkime dalyvavę skyriaus nariai suaukojo 150 dol. ir ALTS-gos Philadelphijos skyrius pažadėjo būti mecenatu su 500 dolerių.

Anksčiau ar vėliau -- Lietuva vėl bus laisva

DR. JONO GENIO KIEK SUTRUMPINTA PASKAITA, SKAITYTA 1974. II. 17, MININT LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĘ CLEVELANDE.

Gyvename laikotarpį, kada laikraščiai yra pilni straipsnių apie taiką ir 'detante'. Žodis 'taika' yra kartojamas tūkstantį kartų, bet niekas nenori kalbėti apie teisingą taiką, darosi labai nepopuliari kalbėti apie tautas, kurioms buvo atimta laisvė. Tokia 'detante' lietuviams ir kitiems pavergtiems žmonėms reikštų ilgą ir sunkią, dar sunkesnę priešpaulę ir dar mažiau vilties.

Šio krašto žmonės nuėjo dviem skirtingais keliais: vieni tapo pasaulio herojai ir nuvežė Amerikos vėliavą į mėnulį ir į erdves; kiti tą pačią vėliavą suniekinė ir sudegino savo sostinėje Washingtone. Kai mūsų valdžia metė tūkstančius karių ir milijonus dolerių Pietų Vietnamui apginti mūsų priešai nėrėsi iš kailio šiam kraštui paralyžuoti iš vidaus, būtent: sugriauti pasitikėjimą vyriausybe, išniekinti karines pajėgas, sugriauti tautos dvasines vertybes bei organizuoti masines riaušes, streikus ir kelti nesantaiką.

Galutinis tikslas yra paruošti tautą pralaimėjimui. Iki tam tikro laipsnio jie savo tikslą atsiekė: tam tikrą tautos dalį pasuko apatijos kryptimi. Gyvename laikus, kad galima daužyti valdžios įstaigų langus, vogti vyriausybės paslaptis iš Baltųjų Rūmų, bet negalima tokių žmonių bausti ir laikyti nusikaltėliais, kaip yra labai nepopuliariu komunistus vadinti karo nusikaltėliais.

Čia vėl norisi paklausti: Quo vadis Amerika? Kur eina Amerika? Kur paliko tie kilnūs Atlanto čartos pažadai? Kur dingę pažadai po karo suteikti visoms tautoms laisvę? Kas atsitiko su Roosvelto pažadais atstatyti laisvę Lietuvai? Kai rusai pasiuntė į erdves šuni, visi jo gailėjosi. Bet kada tūkstančiai mūsų brolių mirė Sibire, apie tai kol kas visi tyli.

Mūsų prezidentas savo kalbose labai gailisi rusų Tanios kuri mirė Leningrade antrojo Pasaulinio karo metu. Tačiau dar nė karto neprisiminė mūsų Gražinų, Živilių, Simų, Romų ir kitų Lietuvos jaunuolių, kurios ir kurie mirė Sibire. Vieną Tanią (Khodevich) aprašo ir Solženicinas. Jo Tania driso pasakyti teisybę: Rusijoje "galima laisvai melstis, bet tik taip, kad tave tik vienas Dievas girdėtų". Už tai ji buvo nuteista 10 metų kalėjimo.

Salia įvairių faktų, kurie sunkina mūsų laisvės kovą tenka paminėti tris svarbiausius: Rusams pasisekė įkalbėti, kad reikia Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijos. Ta proga jie nori gauti 'status quo' pripažinimą ir igyvendinti Europos sienų neliečiamumą. Labai apgaulintai jie siekia Baltijos valstybes legaliai ir galutinai palikti savo teritorijos ribose.

Mūsų laisvės reikalui yra nenaudinga, kad Vakarų Vokietijos valdžia pateko į socialdemokratų koalicijos rankas. Bent ant popierio, jie atsižadėjo prarastų žemių ir pripažino dabartinės sienas. Lietuva atsirado vėl toliau už laisvų tautų interesus zonas.

Amerikos lietuviai yra nepakankamai vieningi: ligi šiol jie nesudarė jungtinio komiteto Lietuvos laisvės kovai planuoti. Daug energijos eikvojama tarpusavio

rungtynėms, kada visas pajėgas turėtume skirti kovai prieš bendrą priešą. Mūsų tarpusavio ginčai ir nesutarimai labai patinka Maskvai. Mūsų nesugyvenimą rusai skatins ir rems visoms išgalėms. Jie darys viską kad mūsų veiksniai tik nesusivienytų.

Yra ir daugiau reiškinių, kurie sunkina Lietuvos laisvinimo darbą, bet čia truktų laiko juos tinkamai aptarti. Tenka paminėti: klastingą ir netikrą 'detante' ir neįsinaudotas progas Lietuvos laisvės reikalui kelti. Kur buvo lietuviai, kada Amerikoje važinėjo Brežnevas ir kai 10,000 žydų surengė demonstracijas Washingtone?

Salia šių nemalonių reiškinių yra daug faktų, kurie kelia pasitikėjimą, kad, nežūrint visko, Lietuva bus išvaduota ir, nežūrint visko, mes laimėsime.

Vienas toks reiškinys, kuris gali priartinti pavergtų tautų išsilaisvinimą, yra viso pasaulio žydų kova už jų teises komunistinėje Rusijoje. Yra rengiamos milžiniškos demonstracijos, platinama tūkstančiai lapelių bei iškeliama rusų nusikaltimai spaudoje. Pernai, trys žydai slapta įėjo į rusų ambasadą ir ten iškilmingo baliu metu pradėjo šaukti "Laisvės žydams"! Visam pasauliui yra paskleista žinia apie žiaurią rusų sistemą ir vergų stovyklas. Drąsnesnį žydai pranašauja, kad rusų imperija sugrius taip, kaip sugriuvo visos imperijos, kurios juos persekiojo. Įsidėmėtina, kad Izraelis ir Rusija neturi oficialių diplomatinių santykių.

Kai kurie Amerikos žydai padarė naujus ėjimus -- kontaktavo rytų Europos tautų žmones ir siūlo veikti bendromis jėgomis.

Rusų - kinų konfliktas taip pat labai reikšmingas. Praeitę, rusų - kinų nesantaika atrodo netikra. Sunku buvo patikėti kad dvi komunistinės imperijos nesusitartų. Dabar vis daugiau faktų liudija, kad Kinija turi interesų Sibiro erdvėje ir tuo klausimu jos nuomonė nesikeis. Keista ironija, kad ne Amerika, bet Kinija buvo pirmoji didelė valstybė, kuri apkaltino Rusiją imperializmu ir kuri tiesiogiai pirštu parodė ir pavergtas rytų Europos tautas. Sklinda gandai ar teisybė, kad nežinomos kilmės lapeliai buvo išmėtyti ties Ukraina. Juose sakoma "Gana vergauti rusams; jei kils karas -- meskite ginklus".

Vienintelė Europos valstybė kuri nepasituntė atstovo į Helsinkio konferenciją, buvo Albanija. Kinijos sąjungininkė. Taip pat iš Albanijos yra vykdomos radijo transliacijos rusų ir ukrainiečių kalbomis.

Trečias labai svarbus faktas kovoje už laisvę yra tai, kad per 30 metų rusai nepajėgė sukomunistinti Lietuvos jaunimo. Spaudos atstovai, kurie sutiko mūsų žmones Lietuvoje, rašo jog: "šie žmonės nevergaus; jų akys ir jų laikysenoje tryksta laisvės troškimas". Vengrijos sukilimo, ir vėliau Kalantos susidėginimo metu truko tik kibirkštys, kad išsiveržtų masinis sukilimas. Tad tokie išdavikai Lietuvą valdytų ar pardavinėtų, ši tauta jiems nevergaus.

Šiuo metu lietuvių tauta turi jau tūkstančius žmonių, baigusių aukštąjį mokslą šiame krašte ir kitur. Paly-

ginti su padėtimi prieš pirmąjį pasaulinį karą, šiandien mes turime daug didesni potencialą kovai už Lietuvos laisvę. Turime daug žmonių valdžios ir politiniame gyvenime, kurie kiekviena proga kelia Lietuvos reikalą, ir palaiko gyvą visą Lietuvos laisvės klasumą. Ypatingos reikšmės turi mūsų dalyvavimas įvairiose tarptautinėse koalicijose. Daug politinės jėgos turi Amerikos Respublikonų tautybių taryba (jai priklauso daugiau kaip 1000 klubų). Ši taryba jau pravedė daug rezoliucijų, remiančių pavergtų tautų išsilaisvinimą. Tos tarybos pačiose viršūnėse dirbame ir mes, lietuviai, ir stengiamės išnaudoti kiekvieną progą Lietuvos laisvės reikalui kelti.

Jungtinės Amerikos Valstybės Lietuvos pavergimo nepripažįsta ir bent dabar nėra ženklų, kad ši nusistatymą keistų.

Mes turime šimtus draugų JAV kongrese. Kasmet per Vasario 16 minėjimus kongrese jie labai stipriai viešai pasisako už Lietuvos laisvę. Tokių sąžiningų kongresmanų ir senatorių skaičius nemažėja, bet didėja. Pereitais metais JAV kongresas griežtai atmetė pasiūlymą suteikti Rusijai prekybos lengvatas ir pareiškė, kad Rusija tol nebus laikoma 'labiausiai mėgiama' tauta, kol neįsives žmoniškų emigracijos įstatymų. Šis kongreso veiksmas buvo didelis smūgis Rusijos diktatoriams.

Vienas iš svarbiausių Kongreso aktų buvo paskirti fondus Radio Liberty ir Radio Free Europe transliacijoms, skirtoms žmonėms už geležinės uždangos. Ši įstatyma pristatė sen. Percy, o jam priešinosi sen. W. Fullbright ir kiti kairieji radikalai. Vykstant balsavimui JAV Senate, sen. Fullbrightas pralaimėjo santykiu 76-10, ir jam buvo suduotas toks smūgis, kad spaudoje jis ilgai neištarė nė žodžio. Dabar mes, lietuviai, latviai ir estai, stengiamės pasiekti, kad transliacijos būtų įvestos lietuvių kalba.

Siemet, vasario 7 d., Lietuvos Nepriklausomybės minėjimą Jungtinių Amerikos Valstybių Senate pravedė senatorius Charles Percy iš Illinois. Jis drąsiai pasisakė už Lietuvos laisvę.

Kongresmanas Dervinski įnešė labai svarbią rezoliuciją. (H. Con. Res. 394), kurioje reikalauja Baltijos tautų neišduoti Rusijai. Šiuo metu ta rezoliucija yra svarstoma Atstovų Rūmų užsienio reikalų komisijoje.

Taip pat yra įneštos Atstovų rūmų bei Senato rezoliucijos, reikalaujančios laisvės Simui Kudirkai.

Lietuvos reikalui yra naudojamas Europos valstybių su siorganizavimas į stiprią ekonominę ir politinę jėgą.

Reikia paminėti faktą, kad mūsų pačių (Amerikos lietuvių) pastangos, keliant Lietuvos laisvės reikalą ne sumažėjo, bet padidėjo. Jos, įskaitant Baltijos tautų veiksmus Helsinkyje, pradedant atkreipti viso pasaulio dėmesį. Lietuvių pinigine parama veiksniams, dirbantiems Lietuvos laisvinimo darbą kasmet didėja. Okupantas tikisi, kad lietuviai šioje laisvės kovoje pavargs. Tačiau jo džiaugsmui nėra mažiausio pagrindo. Kokios bebūtų tarptautinės sąly-

Lietuvių delegacija pas Kolumbijos valstybės prezidentą Misael Pastrana Borrero. Stovi iš kairės: dr. J. Zaranka, K. Deksnys, G. Breichmanienė, L. Virbickaitė, A. Gudinskas, R. Šernaitytė, N. Stasiukynienė, prezidentas M. P. Borrero su poniu, Br. Nainys, S. Sirutis ir kun. M. Tamošiūnas.

gos, kiek sunki būtų mūsų kova -- mes niekada nesiliausime rūpintis savo brolių ir seserų vargais okupuotoje Lietuvoje ir niekada nesusostime kovoje už Lietuvos laisvę.

Peržvelgę padėtį, matome, kad Lietuvos laisvės reikalas tebėra aktualus. Lietuva tebėra gyva, ir mūsų draugai tebėra mūsų pusėje. Mums labai svarbu išlaikyti Lietuvos klausimą gyvą pasaulinėje spaudoje. Taip pat svarbu:

Remti visas gerasias mūsų organizacijų pastangas.

Toleruoti politines kitų žmonių idėjas ir kitų žmonių priemones, siekiant to paties tikslo.

Tvirtai reaguoti į reikalą, rašant laiškus nurodytiems pareigūnams.

Jungtis į politines organizacijas, nes per šias organizacijas mūsų balsas gali būti išgirstas.

Ieškoti draugų Lietuvai visur ir visada. Kiekvienas lietuvis turi tapti savo tautos ambasadoriumi.

Ateis laikas, kada pasaulis vėl rašys teisingą istoriją. Tada istorikas ras Atlanto čarterį, kuris prižadėjo laisvę visoms tautoms. Jis ras, kad tuo čarteriu tikėjo lietuvių tauta. Jis ras, kad, tikėdami tuo čarteriu, 30 000 jaunų vyrų (net karui pasibaigus) kovojo ir mirė už laisvę. Niekas neatėjo jiems į pagalbą.

Jis ras kad 100,000 Varšuvos sukilėlių kovojo ir buvo sunaikinti tada, kai už Vyslos stovėjo rusų armijos, bet nė pirmo nepajudino jiems išgelbėti. Istorikas sužinos, kad rusai neleido anglų lėktuvams nusileisti jų teritorijoje, kai šie vežė maistą Varšuvos sukilėliams.

Jis ras, kad Katyno miške buvo išžudyta 5000 lenkų, dar kitur ilsi 90,000 išžudytų kazokų, kuriuos sąjungininkai atidavė rusams. Aš, kaip ir jūs, daug kartų save klausiau ir daug kartų neradau atsakymo, kodėl man reikėjo palikti savo tėvų žemę, kurią mano protėviai amžiais amžiais dirbo, ir kodėl aš turėjau palikti tą kraštą, kuris yra mano tėvynė, ir tuos namus, kuriuos mano tėvas savo rankomis pastatė. Ten aš gimiau, ten aš augau, ten aš dirbau, ten mano namai ir ten mano žemė.

Mačiau tėvų pūslėtas rankas, ir mačiau jų vargą dirbant su žeme ir statant tuos namus, iš kurių jie buvo išmesti. Jie tik vieno dalyko nepadarė -- nepagarbino okupanto. Garbingi lietuviai nepagarbino ir nepagarbinti, kurie išniekino mūsų tautą, išniekino mūsų Dievą ir išvertė mūsų kryžius ir rūpintojus. Jiems užkliuvo net Lietuvos globėjo Šv. Kazimiero kaulai.

Kai kas pradeda sakyti,

LIETUVIAI PAS COLOMBIJOS VALSTYBĖS PREZIDENTĄ

Minint Kolumbijos lietuvių kolonijos įsteigimo 25 metų sukaktį, vasario 22 dieną Kolumbijos prezidentas Misael Pastrana Borrero priėmė lietuvių delegaciją, kurią sudarė: PLB pirm. Bronius Nainys, Kolumbijos lietuvių katalikų komiteto pirmininkas kun. Mykolas Tamošiūnas, Bogotos LB apylinkės pirmininkas dr. Juozas Zaranka, konsulas Stasys Sirutis, tautinių šokių grupės Gyvataro vadovė Genovaitė Breichmanienė, Bogotos lietuvių moterų klubo pirmininkė Nijolė Stasiukynienė, Medelino lietuvių jaunimo atstovė Rasa Šernaitytė ir Kanados lietuvių jaunimo atstovai, Gyvataro nariai, Lina Virbickaitė, A. Gudinskas, Kazys Deksnys ir Lukošius, viso vienuoliai asmenų. Priėmimo dalyvavo ir prezidento žmona. Priėmimo metu buvo įteikti atitinkami raštai. Kolumbijos lietuvių buvo paruoštas memorandumas, prašant prezidento ginti Lietuvos reikalus Jungtinėse Tautose, o taip pat buvo pareikšta padėka už lietuviams suteiktą globą.

Delegaciją pristatė ir prezidentą pasveikino konsulas Sirutis. Trumpas kalbas pasakė Bogotos LB apylinkės pirmininkas dr. J. Zaranka ir PLB pirmininkas Bronius Nainys. Prezidentui ir poniai buvo įteiktos dovanos: medžio drožinys, koplytstulpis ir gintaro karoliai.

Prezidentas padėkojo už dovanas ir savo trumpame

kad laikai pasikeitė, kad "šaltojo karo" nebėra, kad viskas Europoje gerai. Niekas nepasikeitė, niekas nepagerėjo.

Mes, lietuviai, nežengiamė nė vieno žingsnio atgal. Mes reikalaujame laisvės Lietuvai, mūsų siekimai yra kilnūs ir šventi. Tą kovą mes laimėsime, nes mūsų sąjungininkai yra Dievas ir teisybė. Anksčiau ar vėliau, ar kas nori ar nenori, Lietuva vėl bus laisva.

Kiek ilgai okupacija tęsis ir kiek ilgai rusai išlaikys milijonus pavergtų žmonių, niekas atsakymo neturi. Kartą juodukų vadas Martin Luther King, Jr. išpranašavo savo tautai laisvę, sakydamas "I have a dream". Ir mes turime viziją:

Ateis laikas, kai nuo Baltijos iki Juodųjų jūrų kelsis pavergtosios tautos. Truks vergijos pančiai, ir dabartinė rusų imperija grius kaip paralyžuota nusikaltėlė. Kelsis visos tautos, ir eis ranka rankon į laisvą gyvenimą. Kelsis ir mūsų tėvynė Lietuva. Bus gėda tiems, kurie ją perdavė, ir tiems, kurie pagarbino okupantą.

žodyje pabrėžė, kad šiuo metu pribrendo reikalas, kad tautos turi vienos kitom nelaimės atveju padėti ir kad žmogaus laisvė turi rūpėti visiems, nes ji yra aukščiausias jo gyvenimo siekimas. Jis pasakė, kad Kolumbijos tauta užjaučia lietuvių, jų reikalus supranta ir yra pasiryžusi padėti.

DIRVAI AUKOJO

Atnaujindami prenumeratą ir kitomis progomis aukojo šie Dirvos skaitytojai:

Č. Šadeika, Farmington ..	5.00
K. Januška, Chicago	2.00
A. Šumakaris, Cleveland ..	\$5.00
Juozas Venys,	
W. Germany	2.00
Vyt. Patašius, Australija ..	6.00
F. Salpukas, Flushing ..	7.00
A. Vaitaitis, Littleton	10.00
A. Jurgėla, Glendale	7.00
A. Daugirdas, Willowick ..	2.00
St. Vilinskas, Windsor	7.00
G. Biskis, Claredon Hills ..	7.00
JAV Lietuvių Bendruomenės	
Krašto Valdyba, Phila.	25.00
X. Y., Cleveland	2.00
K. Gražys, Chicago	5.00
J. Šepetys, Detroit	2.00
K. Žukauskas,	
Beverly Shores	2.00
Vytautas Zdanys,	
Wethersfield	12.00
J. Radas, Livonia	3.00
A. Garmus,	
North Palm Beach	2.00
S. Mankus, Chicago	2.00
Malvina Jonikas, Chicago ..	2.00
V. Andriukonis, Arlington ..	2.00
Gale Klans, Woodhaven ..	3.00
L.S.S.T. Vytauto Didžio	
Rinktinės Valdyba,	
Chicago	13.00
R. Jurkūnas, Lomita	2.00
Ona Žukas, Glendale	2.00
P. Sakas, Palm Springs ..	2.00
V. Meilė, Chicago	2.00
K. Trečiokas, Union	7.00
J. Petrauskas, Oak Park ..	7.00
T. Janulėnas, Dorchester ..	2.00
J. Paskus, Detroit	7.00
K. Biskis,	
Downers Grove	2.00
A. Pilipavičius, Juno Beach ..	2.00
I. Plechavičienė,	
Timberlake	20.00
Pr. Stanionis, Detroit	5.00
A. Juceys, Toronto	7.00
J. Jankaitis, Toronto	7.00
A. Matuzas, Chicago	2.00
A. Penkauskas, Cleveland ..	2.00
J. Z. Budrys, Chicago	2.00
G. Žilionis, New York ..	2.00
M. Vaišnys, Ocean City ..	2.00
J. Valčys, Albion	2.00
K. Matutis, Chicago	7.00
VI. Bložė, Cleveland	10.00
A. Juozaitis, Lakewood ..	2.00
St. Tallat-Kelpša,	
Baltimore	3.00
V. Vaitūzis,	
Satellite Beach	7.00
A. Lukšytė, Australia ..	7.25
K. Narbutaitis, Cleveland ..	5.00
Edv. Skopas, Cicero	2.00
X. Y., Chicago	20.00
Visiems aukojusiems nuosirdžiai dėkojame.	

KŪRYBA IR MOKSLAS

ŽODIS 'RAMUNĖLĖS' AUTORIUI

VACYS KAVALIŪNAS

30 METŲ NUO POETO JURGIO BALTRUŠAIČIO MIRTIES PROGA

Jau trisdešimt metų nuo Jurgio Baltrušaičio mirties. O tačiau jis tebėra gyvas. Gyvas savo poezija ir ypač 'Ramunėlė'.

Ji, kaip Maironio 'Vasaros naktys', Binkio 'Rugėgėlės', Putino 'Rūpintojėlis', Aisčio 'Peizažas', Brazdžio 'Šiaurės Pašvaistė' ir kai kurie kitų mūsų poetų eilėraščiai, negesdama spindi mūsų poezijos horizonte.

Tačiau Baltrušaičio 'Ramunėlė' mažiau kuo tėra panaši į čia kitų kelių poetų paminėtus eilėraščius. Ji tarsi poeto kelio uvertiura ir tolius, kuriuose atsiskleidžia jo santykiai su išoriniu pasauliu ir kur jo siela pajunta metafizinių aidesių virpesius.

Rabindranath Tagore, kalbėdamas apie tapybą, pabrėžia, kad negalima ribotis vien tik išorine forma. Reikia, sako jis, visa nušviesti savo sielos spinduliais ir pasitikti šviesą, kuri kyla iš matomų ir nematomų daiktų.

Tai, ką šis didysis indų rašytojas, poetas ir filosofas yra pasakęs apie tapybą, pasakytina ir kalbant apie poeziją, o šiuo atveju — taip pat ir kalbant apie Jurgio Baltrušaičio 'Ramunėlę'. — Tai poeto sielos spindulių emanacija, kuri harmoningai susilieja su šviesa, spinduliuojančia iš pakelės ramunėlės žiedo, ir kuri, eidama horizontaline ir vertikaline kryptimi, išsiskleidžia likiminių dimensijų žmogiško kelio plotuose ir suaidi Visatos psalmės dvasiniais virpesiais.

Mūsų literatūrininkai, kalbėdami apie Baltrušaičio poeziją, pabrėžia simbolinį jos aspektą. Tačiau tai mažiau tepasako: simbolizmo sąvoka nėra lengvai apibrėžiama. O ieškant jo kilmės ir esmės, reikėtų išeiti į labai tolimus — mitologinius — laiko plotus ir paliesti žmogaus vidinio pasaulio gelmes — sąmonę, pasąmonę bei sapnus, vedančius į nematomos tikrovės sritis, ir jo santykius su neaiškia, neapibrėžta ir paslėpta išorinių daiktų ir jų reiškinių prasme. Be to, ir kiekvieno kūrėjo pasaulio vizija yra individua-

Jurgis Baltrušaitis

li. Individualiai ji ir atsiskleidžia jo kūryboje, kurioje jo siela ir nuotaika nesąmoningai yra susilieję su išorinio pasaulio daiktais ir, R. Tagore žodžiais, su jų šviesos emanacija.

Menas, apamai imant, atskleidžia ir išreiškia žmogų ir jo sielą, o taip pat ir jo santykius su išoriniu ir dažniau atveju su metafiziniu pasauliu. O toji žmogaus siela, kiek pakeičiant Montaigne žodžius, įvairi ir nesustojanti banguoja ir tekanči.

Banguojanti, kaip, vėjui pūstelėjus, sujuda suvirpa ir ima siūbuoti ežero bangos, atskleidžiamos įvairiai ir besikeičiančias spalvines vandens atšvaitas, pareinančias nuo vėjo stiprumo ir jo krypties. Jų tačiau pagrindas yra vanduo, kaip įvairių meno srovių ir kryptų pagrindas yra žmogaus vidaus pasaulis ir jo siela, atsiskleidžianti įvairiais savo prigimtės aspektais: protu, jausmais, dvasia...

Gi nuo tai, kuris žmogaus vidinio pasaulio pradas — protas, jausmai, dvasia... — kiek

galingiau atsiskleidžia, pareina ir atitinkamos literatūros ir apskritai meno srovės: klasicizmas, sentimentalizmas, romantizmas, realizmas, simbolizmas ar surrealizmas ir kitos.

Tačiau jų visų pagrindas — tikrovė, kuri įvairiai suvokiama ir kurios įvairūs aspektai vienu ar kitu laikotarpiu labiau akcentuojami. Josios suvokimas pareina ir nuo individualios kūrėjo dvasinės konstrukcijos, kuri netelpa griežtuose vienos ar kitos meno srovės rėmuose ir kuri individualiai ir skirtingai atsiskleidžia jo kūryboje.

Individualus ir skirtingas yra ir Baltrušaitis, kad ir įjungiamas į simbolizmo srovę, susiformavusią devyniolikto amžiaus pabaigoje Prancūzijoje ir kiek vėliau nuaidėjusią ir kitų kraštų literatūroje.

Baltrušaitis atsiskleidžia susitikdamas ir harmoningai susiliedamas su gimtosios mūsų žemės peizažu ir savo dvasios gėlmėmis pajusdamas jo melodijos prasmę:

Ramunėlė tu baltoji,
Kad išpuštum mano kelią,
Tu iš dulkų atsistoji,
Skaisčią pakeli galvelę...

Pirmame ketureily iškyla ne tik optinis ramunėlės žiedo vaizdas. Atsiskleidžia ir kelias, kuris čia įgyja ne tik simbolinę žmogaus gyvenimo-prasmę, bet tarsi nusitęsia ir į tolius, kuriuose suaidi likiminių jo žingsnių ritmas, atsiskleidžiamas grakštaus, tačiau sukeliančio susimastymą ir liūdesį eilėraščio chorejais.

O toliau pakelės rugiagėlė ir poetas susilieja dar intymiau ir dar harmoningiau. — Susilieja į bendrą nesi- baigiančio ir likiminio kelio plotmę:

Vargū — takui pro rugienas
Tavo žiedas — džiaugsmo kraitis.
Štai pasauly aš ne vienas,
Jo bedugnė ne našlatis...

Prie kitų Baltrušaičio poezijos kūrinių čia nesustojame. Tai ir nenorėta. Tepasakytina, kad iš daugelio jų kyla, sklindžiasi ir aidai ta pati gilios minties ir nuotaikos bei dvasios melodija. O joje atsiskleidžia ir poeto sielos

DIRVOS NOVELĖS 1973 M. KONKURSO PREMIJOS ĮTEIKIMAS LAUREATEI PETRONĖLEI ORINTAITEI ĮVYKS Š.M. KOVO 24 D., SEKMADIENĮ, 3 VAL. P.P. LOS ANGELES LIETUVIŲ TAUTINIUOSE NAMUOSE

Kun. S. Yla, M. Galdikienė ir ses. Margarita Putnamė atrenka parodai A. Galdiko paveikslus.

GALDIKAS, PUTNAMAS IR RĖMĖJAI CHICAGOJE

Netrukus, Putnamo seselių rėmėjai Chicagoje, turės savo metinę šventę, kuri prasidės kovo 15 d., penktadienį. Tą vakarą Čiurlionio galerijoje bus atidaryta pomirtinė dailininko Adomo Galdiko dailės darbų paroda ir kartu lietuvių visuomenės bus supažindinta su jo monografija. Galdiko kūrinių monografija yra neeilinis kultūrinio gyvenimo įvykis, o meno mylėtojams bus gera proga pamatyti ir įsigyti jo kūrinius. Dailininko Adomo Galdiko "spalvos Odiseja" atsiskleis Čiurlionio galerijoje nuo kovo 15 d. iki kovo 24 d.

Apie jo tapybos vystymąsi ir kūrybinius ieškojimus kalbės dailininkė Aleksandra Kašubienė, kuri specialiai atvyksta tai šventei iš New Yorko. Iškilmingas parodos atidarymas įvyks kovo 15 d., 7:30 v. vakaro ir ją atidarys Lietuvos konsulė Juzė Daužvardienė.

Kovo 16 d., 7:00 v. vakaro Jaunimo Centro kavinėje bus vakaronė su seselėmis. Jos kalbės svarbiais lietuvių klausimais, o ypač apie lietuvių jaunimą ir apie laisvajame pasaulyje liet. vaikų mėnesinį laik-

raštį "Eglutė". Jos parodys skaidres apie lietuviškąjį

Putnamo seselių rėmėjų Chicagoje: A. Laitienė, O. Gradinskienė, M. Remienė, P. Kinderienė ir S. Endrijonienė, besirūpinančios dail. A. Galdiko parodos suruošimu.

V. Jasinevičiaus nuotrauka

TAUPYKITE DABAR

SANTAUPOS, PADĖTOS
IKI 10 DIENOS MĖNESIO
NEŠ NUOSIMČIUS NUO
MĖNESIO PIRMOS.

WE PAY HIGHEST RATES:
7¼% — 4 yr. Certificates (Min. \$10,000)
6¼% — 1 yr. Certificates (Min. \$1,000.00)

Member F.S.I.C., Washington, D.C. Equal Opportunity Lender

**Saint
Anthony
Savings**

1447 S. 49th Court • Cicero, Illinois, 60650
Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

ISIDĖMETINAS IŠRADIMAS

Geriausia Amerikoje ir Europoje "JIB Haarplege-Lotion" preparatas sulaukia plaukų slinkimo, naktinio pleiskano, pašalina niežėjimą, plaukų skilimą, stiprina plaukų šaknis, padeda atgauti natūralų plaukų spalvą. JIB vartodami nebusite nei žili, nei pliki 100%. Įrašyti vaistinių RED BLUE knygų: JIB Medicine Lij. 8 uncijos 16 savaičių \$6.00. Pigu sušū mūš atstovai: 2498 Dougall Rd., Windsor 12, Ontario, Canada arba J. I. B. Laboratory 1437 So. 49th Ave., Cicero, Illinois 60650, U. S. A.

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ 1974 METAIS

American Travel Service Biūras šiais metais yra suorganizavęs 10 grupinių kelionių į Lietuvą. Tai yra kelionių biūras, kuris pirmąsias pradėjo organizuoti šias ekskursijas ir turi didelį patyrimą šioje srityje.

VISOS GRUPĖS LIETUVOJ PRALEIS 5 DIENAS (1 dieną Kaune).

Ekskursijų išvykimo datos yra sekančios:

GEGUŽĖS MĖN. 20 D.	— CHICAGO — NEW YORK — 15 dienų — sustoja Leningrade
BIRŽELIO MĖN. 11 D.	— CHICAGO — 15 dienų
BIRŽELIO MĖN. 17 D.	— CHICAGO — NEW YORK — 17 dienų — sustoja Helsinkio
LIEPOS MĖN. 1 D.	— CHICAGO — NEW YORK — 15 dienų — sustoja Lisabonoje
LIEPOS MĖN. 8 D.	— CHICAGO — NEW YORK — 17 dienų — sustoja Romoje
LIEPOS MĖN. 14 D.	— CHICAGO — NEW YORK — 15 dienų — sustoja Romoje
RUGPĖČIO MĖN. 4 D.	— CHICAGO — NEW YORK — 15 dienų — sustoja Helsinkio
RUGPĖČIO MĖN. 15 D.	— CHICAGO — 17 dienų — sustoja Romoje
RUGSĖJO MĖN. 1 D.	— CHICAGO — NEW YORK — 15 dienų — arba 20 dienų (sustojant Romoje)
SPALIO MĖN. 2 D.	— CHICAGO — NEW YORK — 15 dienų — sustoja Helsinkio

SKUBĖKITE REGISTRUOTIS — DALYVIŲ SKAIČIUS GRUPĖSE YRA RIBOTAS.

KELIONIŲ KAINOS BUS PASKELBTOS VĖLIAU.

DEL INFORMACIJŲ SKAMBINKITE ARBA RAŠYKITE:

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 South Western Avenue
Chicago, Illinois 60643 Tel. (312) 238-9787

Norintiems atsikviesti gimines iš Lietuvos padarome reikalingus iškviatimo dokumentus. Taip pat teikiame informacijas kelionių reikalais po visą Ameriką ir kitus pasaulio kraštus, paruošdami bilietus, parūpiname vizas — be jokio papildomo mokesčio.

CHICAGOS NEOLITUANAI PAMINĖJO VASARIO 16

Š. m. vasario 24 d., Lietuvos Tautinių Namų salėje, Chicagoje, Korpl Neo-Lithuania valdyba suruošė tradicinį Lietuvos nepriklausomybės minėjimą.

Korporacijos herbu papuoštoje salėje, susirinko šimtinė įvairaus amžiaus korporantų ir jų bičiulių.

Minėjimas pradėtas iškilminga sueiga. Korporacijos vėliavą inešė Marius Kasniūnas, asistuojamas G. Valiukėno ir E. Kniukštos. Už garbės stalo išsirikiavo Chicago padalinio valdyba: A. Gulbinienė, dr. V. Dargis, V. Kasniūnas sr., J. Valkiūnas, V. Lauraitytė ir L. Hofmanienė, dalyvaujant vyr. valdybos pirm. J. Lendraičiui.

Sugiedotas Lietuvos himnas.

Pirmininkė A. Gulbinienė pasveikino susirinkusius ir prie mikrofono pakvietė vyr. vald. pirm. Jurgį Lendraičį. J. Lendraičis savo kalboje priminė nepriklausomybės laikotarpį ir korporantų įnašą į valstybinį gyvenimą. Linkėjo nepalūžti po tremties našta, o jaunuosius kvietė dar aktyviau įsijungti į mūsų tautos likimą kovą. Kalbą baigė Maironio žodžiais:

O tačiau Lietuva
Tik atbus gi kada:
Ne veltui ji tiek iškentėjo!

Ilgesnį žodį pasakė šios

dienos prelegentas Romas Česas. Savo kalboje palietė šių dienų jaunomenę ir jos pažūrą į lietuvišką veiklą, lietuviybės išlaikymą ir gyvąjį ryšį su tėvyne. Kalba buvo daugiau praktiška ir gyvenimiška.

MENINĖ DALIS

Daiva Vaitkevičiūtė raiškiai padėklavo Bernardo Brazdžionio 'Raudonoji jūra', o Eglė Juodvalkytė paskaitė Nelės Mazalaitės legendą "Tenai" iš partizanų gyvenimo. (Nevienam ir ašara, beklaustant, nuriedėjo per skruostus).

A. Simonaitytė, akompanuojant C. Sisk, padainavo porą liaudies dainų, Šuberto Barkarolę ir ariją iš operos 'Mano daillioji ponja'. Bisui solistė padainavo lietuvišką dainą 'Lietus lynoja'.

Korporacijos pirmininkė A. Gulbinienė padėkojo fil. S. Adomaitienei už suorganizavimą šios puikios programos ir prisegė gėlę. Taip pat po gėlele buvo apdovanotos ir visos programos atlikėjos.

BAIGMĖ

Minėjimas buvo suruoštas gerai. Kalbos ir meninė dalis neperkrauta, užtruko apie pusantros valandos. Visą pravedė ir programą išpildė vien tik jaunieji korporantai-ės. Atrodo, kad po didesnių pastangų ir rūpesčių, jaunieji vis daugiau ir daugiau pradeda įsijungti į lietuvišką veiklą. Nuogastavimai, kad po mūsų nieko neliks, neturi pagrindo. Berods, ir didysis minėjimas Maria salėje buvo prarastas jaunųjų. Tai labai pagirtinas dalykas.

Grįžtant prie korporacijos minėjimo, reikia palankiai įvertinti jaunąsias menines jėgas ir tautinių šokių šokėjus. Visi turėtumėm jų užmojus ir pastangas visokeriopai remti.

A. Juodvalkis

• Sol. Elena Blondytė kovo 24 d. koncertuos Bostone, Piliečių Klube, Minkų radijo programos parengime. Jai akompanuos V. Vasyliūnas.

• Cambridge, Mass. lietuvių kolonija iškilmingai paminėjo Lietuvos nepriklausomybės atstatymo sukaktį vasario 10 d. Kalbėjo Elena Vasyliūnienė. Ta proga buvo surinkta aukų 179 dol., kurie pasiūti ALTui.

MAINTENANCE MECHANIC NEED A CHANGE?

OWENS CORNING FIBERGLAS has a continuing need for maintenance mechanics with general plant maintenance experience in a heavy manufacturing environment. Our team of over 50 maintenance mechanics perform preventive maintenance and repair on such systems, equipment as air power systems, belt and chain conveyor systems, variable speed bearings, drives, hydraulics, and transmissions. If you have experience in these areas, can read blueprints, arc weld, cut and burn, you are probably the man for the job. This may be the change you are looking for. Apply in person to Employment Office or call, 964-9814 to arrange an interview.

We are an Equal Opportunity Employer

OWENS CORNING
FIBERGLAS
7000 McLarin Rd.
Fairburn, Ga.

(14-23)

MAINTENANCE

Positions available for experienced maintenance people in electricity and general plant maintenance.

ALSO

JOURNEYMEN TOOL & DIE MAKERS

Must be able to set up work from blue prints & close tolerance. Also apprentices accepted.

Industrial

Electronic Rubber Co.

8589 Darrow Rd.

Twinsburg, Ohio 44087

(18-22)

TURRET LATHE OPERATORS

Call Mr. Stan Ubick —
216-391-2626

PAL-VIN MACHINE & MFG. CO.

1419 E. 40th

An Equal Opportunity Employer

(18-20)

PRESS BRAKEMAN

Experienced Only Apply
Excellent job with paid benefits

Stahl Metal Products

4750 W. 160

Cleveland, Ohio

or call 216-267-0330

(18-20)

WELDERS & FITTERS

Who Are Presently

MISEMLOYED

We are a small (locally) shop. (Large, internationally). Looking for good men with Mig & Arc experience, who want to better themselves.

First and 2nd shifts to START NOW.

We offer to the right individuals

- Excellent hourly rates
- With excellent shift premium
- Paid hosp. & insurance
- 9 paid holidays
- Free uniforms & tools
- Attendance bonus
- Excellent vacation program
- Safety shoe allowance

All inquiries are held confidential!

Evenings and Saturday by appointment.

I would like the chance to discuss YOUR future.

With DEMAG,

216-248-7990

(18-20)

DRAFTSMEN

AND

DESIGNERS

ELECTRICAL—

MECHANICAL

EAST WEST

216-942-6930 216-241-1971

REGCO INC.

WANTED AT ONCE

JOURNEYMEN
RUBBER MOLD MAKERS
TOOL MAKERS
MACHINISTS
JIG & FIXTURE

Must be able to set up work from blue prints & close tolerance. Also accepted men with a minimum of 2 years. Steady work & fringe benefits.

Apply call or write

MONROE TOOL CO.

RT. 7 SPARTA PIKE,

LEBANON, TENN. 37087

615-444-6840

(18-24)

WANTED JOURNEYMEN

or
1ST CLASS SKILLED
TOOL-DIE DESIGNER

3-4 yrs. exper. in designing. All types of press room dies.

Salary open

ANGE TOOLING & ENGINEERING

CO.

5100 S. 35th St.

Fort Smith, Arkansas 72901

Jim Curtis 501-646-5564

(18-20)

WANTED JOURNEYMEN

BORING MILL
Must be able to set up work from blue prints & close tolerance.

AFTERNOONS

Full Benefits, Bonus,

Full time, Overtime

FIRWOOD MFG. CO.

23915 Kean, Dearborn, Mich.

313-274-5100

(18-20)

VASARIO 16 FLORIDOJE

Š. m. vasario 16 d. 2 val., iškilmingomis pamaldomis ir vietinio skyriaus vėliavos šventinimu, Palm Beach ir apylinkės lietuviai iškilmingai paminėjo 56 nuo Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo metines. Iškilmingas pamaldas laikė kun. Bielskus.

Dar prieš pamaldų pradžią, tautiškais rūbais pasipuošusi F. Dirsienė, Lietuvos Klubo vicepirmininkė, lydimą V. Tomkaus ir Pilipavičiaus atnešė Lietuvos trispalvę, kuri čia pat ir pašventinta. Šią vėliavą Klubui padovanojo Bieliūnienė.

Kun. Bielskus pritaikytame pamokslė ragino gausiai susirinkusius tautiečius niekada neužmiršti savo Tėvynės šandien kenčiančios bolševikinę okupaciją. "Mes gyvenantieji laisvėje privalome visada neužmiršti, jog mūsų broliai okupuotoje Lietuvoje su savo mintimis, kurių negali niekas pavergti, šį momentą yra su mumis", pabrėžė kun. Bielskus.

Minėjimo pradžioje A. Dirsienė pakvietė visus susirinkusius susikaupti vienai minutei ir prisiminti visus žuvusius dėl Lietuvos laisvės. Perdavusi vestį minėjimą St. Balčiūnui, ji kvietė Znotinienę padėklamuoti šiai šventei pritaikintą eilėraštį. Po Znotinienės St. Balčiūnas pakvietė R. Bieliūnaitę perskaityti Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo aktą.

Šiai dienai pritaikintą žodį buvo pakviestas tarti V. Bražėnas, atvykęs į Palm Beach iš Fort Meyers, Fla. Savo išsamioje kalboje prelegentas skatino visus susirinkusius būti nepavargstaniais kovotojais dėl Lietuvos laisvės. "Mes neprivalome net prileisti, kad mes esame maži, kad mes maža ką galim nuveikti. Atsiminkime, kad ir pačius didžiausius kalnogiūvius pradeda nekoks nors nuo kalnų besiritančios uolos, bet, dažniausia, tik kokia netyčia mažo paukštelio paliesta snagė! Mes privalome skelbti mūsų visiems artimiesiems amerikiečiams kokią didžiulę skriaudą jie daro patys sau nekovodami už bolševizmo pavergtų tautų išlaisvinimą", kalbėjo p. Bražėnas.

Visų padėka taip pat priklausė solistei Daugėlienei savo skambiu dainavimu pridavusiai daug iškilmingumo šios dienos paminėjimui.

Reikia paminėti, kad į minėjimą gausiai susirinkusieji iš apylinkės ir vasarantieji Tomkų ir Pilipavičių Dirsų moteliuose lietuviai suaukojo Tautos Fondui 304 dol., LB 20.00 ir bažnyčios reikalams \$36.76. (br)

• The Catholic News, išeinąs Buffalo, N. Y., praeitų metų Nr. 46 įsidėjo Jurgio Kušleikos ilgą straipsnį apie religinį persekiojimą sovietų okupuotoje Lietuvoje.

JOB OPPORTUNITIES

Our company is a long established major manufacturer of sheet metal products. We have enjoyed rapid steady growth and now have new opportunities for experienced personnel. Bud Radio offers good starting rates and excellent fringe benefits. We are now accepting applications for the following:

- SHEAR OPERATOR
- POWER BRAKE OPERATOR
- MAINTENANCE MECHANIC

Qualified Applicants Apply In Person
Weekdays 9 A.M. To 5 P.M.

BUD RADIO, INC.

4605 E. 355 St. 216-946-3200

Willoughby, Ohio 44904

An Equal Opportunity Employer

(18-22)

DIE MAKERS FLORIDA

World's fastest growing manufacturer of electrical switches has immediate openings for top journeymen at modern airconditioned plant in SUNNY FLORIDA. Die makers will build, maintain and troubleshoot small, high-speed, progressive dies. These are permanent positions — top salary — overtime — full benefits. Please call or write:

Mr. Tony Gebell

UID ELECTRONICS

Division of AMF, Inc.

4105 Pembroke Rd. Hollywood, Fla. 33021

305-981-1211

An Equal Opportunity Employer

(18-20)

PROJECT ENGINEER

Responsibility will include all phases of design and project work in a medium-size hose plant. We are particularly interested in a person who has a mechanical background in hose manufacturing machinery.

Starting salary commensurate with background and experience

Excellent benefit program.

Send detailed confidential resume, including salary requirements to:

Mr. John M. Kruzel

AEROQUIP CORP.

Republic Rubber Div.

1410 Albert St., Youngstown, Ohio 44501

An Equal Opportunity Employer

(18-19)

Viešėdami Chicagoje aplankykite

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ —

PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKE — ĮSITIKINSITE.

DELLA E. JAKUBS & SON

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERAI VĖSINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės valandoje suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• Mokyti. Vida Augulytė prašo pranešti, kad šv. Kazimiero lit. mokyklai minint Vasario 16-ją, išdalintą mokiniams raštą parašė ne ji, kaip buvo Dirvoje paskelbta, bet 12-to skyr. mokinys Remigijus Belzinskas. Ji tik paskatinusi mokinius Vasario 16 proga pagarsinti Lietuvą ir jos dabartinę padėtį visose jų lankomose amerikietiškosiose mokyklose ir sudarė sąlygas jiems tuo

Clevelando Vysk. Valančiaus Lituanistinę mokyklą baigusios ir gavusios atestatus: R. Giedraitytė, L. Svarcaitė ir D. Marcinkevičiūtė.

reikalu pasitarti bei išs rinkti vadovus. Visą darbą — lapelių paruošimą ir at-

spausdinimą, trispalvių ženkliukų padirbimą, maldų parašymą — atliko patys mokiniai.

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

KOVO 17 D. Diplomato-poe-to J. Baltrušaičio paminėjimas Lietuvių Namuose, Pradžia 4 val. p.p.

KOVO 23 D. Kaziuko mugė, Nauj, parapijos salėje.

BALANDŽIO 20 D. Pavasarinis balius, Rengia Liet. Inž. ir Architektų S-gos Clevelando sk. ir Ohio Liet. Gydytojų D-ja Lietuvių Namuose, Pradžia 7:30 v.

BALANDŽIO 20 D. Vysk. M. Valančiaus lituanistinės mokyklos pavasario balius.

BALANDŽIO 28 D. Grandinės pasirodymas CCC Teatre.

GEGUŽES 4 D. A. Kairio drama iš 1941 m. suklimo, Nauj, parapijos salėje.

GEGUŽES 5 D. birutėčių parengimas.

GEGUŽES 12 D. Skulptoriaus P. Baltuonio kūrinių paroda Europa Travel Service salėje, Rengia Korp. Giedra.

GEGUŽES 19 D. Motinos dienos minėjimas, Rengia šaulių kuopos moterų sekcija Lietuvių Namuose, Pradžia 4 val. p.p.

BIRŽELIO 23 D. Pensininkų klubo Joninės.

SPALIO 12 D. Dirvos balius Lietuvių Namų salėje.

LAPKRIČIO 23 D. Lietuvos kariuomenės šventės minėjimas, Rengia LVS Ramovė.

Everybody has his own idea of an office.

UNITED STATES ARMY RECRUITING STATION
RM. 201, 9802 EUCLID AVENUE
229-5256/3718 CLEVELAND, OH 44106

Today's Army wants to join you.

Vysk. Valančiaus Lituanistinės mokyklos mokiniai suvaidinę Putino poemą 'Vergas'. Vaidino T. Palubinskas, G. Puškorius, J. Mickevičiūtė, A. Palūnas, L. Nasvytis, A. Razgaitis, R. Palūnaitė, V. Janavičiūtė ir kiti.

V. Bacevičiaus nuotrauka.

Superior Savings AND LOAN ASSOCIATION

yra jūsų kaimynystėje ir teikia visus finansinius patarnavimus.
Automatinė, kompiuterizuota apskaičiavimų sistema.

Paskolos nekilnojamam turtui įsigyti, naujoms statyboms, priestatams ir remontui.

Už reguliarius taupymo indėlius mokama 5 1/4 %

Už terminuotus taupymo pažymėjimus mokama 6 1/2 % — 7 1/2 %

TAUPYMO INDELIAI IR PAŽYMĖJIMAI
APDRAUSTI IKI \$20,000.

Išduodami kelionių čekiai, orderiai, priimami mokesčių įmokėjimai, elektros, dujų ir telefono sąskaitos, parduodami JAV bonai.

Pasinaudokite jums arčiausiai esančios įstaigos patarnavimu!

798 East 185 Street, Cleveland, Ohio 44119
6712 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103
13515 Euclid Avenue, Cleveland, Ohio 44112
14406 Cedar Rd., University Hts., Ohio 44121

DARBO VALANDOS

Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:30 iki 4:00 • Penktadienį 9:30 iki 6:00 • Šeštadienį 9:30 iki 2:30 • Pirmadienį uždaryta. • Pagrindinė įstaiga E. 185 St. atidaryta iki 2:30.

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

7 DIENOS ČIKAGOJE...

(Atkelta iš 8 psl.)

vaujančiųjų veiksmų atstovai — išvirsta iš kojų ir aukštieji sugriūna. Tuo ir baigiasi spektaklis, tarsi patvirtindamas ir anapus Atlanto okupantų skelbiama mūsų niekinimą, kad mūsų visuomeninė bei politinė veikla artėjanti prie saulėlydžio... Kai šią savo liūdną pabaigos nuotaiką perdavė kai kuriems savo šeimos artimiesiems, susilaukiau atsakymo: "Tu esi senų pažįtur žmogus, tu nei narti kartu su gyvenimu..."

* APLAMAI "Antro kaimo" spektakliai, neskaitant vieno kito liūdnesnio niuanso, paliko tikrai gerą įspūdį. Šalia sėdėjęs kun. J. Prunskis radęs ir daugiau nešvankumų, ypač kiek tai lietė seksą. Bet man atrodo, kad "Kompiuterinis suporavimas", lietuš seksą, buvo labai alegoriškas šķicas ir kai kurie vyresnės kartos žiūrovai jo nesuprato. Kaip ryškiausia charakterų kūrėja, regis, pasireiškė Vaigalė Kavaliūnaitė, pernykščiuose pastatymuose dar buvusi gana žalia. Žinia, gegužės 5 d. "Antras kaimas" vyks į Clevelandą. Siūlyčiau clevelandiečiams, kurie supranta juoką, spektaklį pamatyti. Gi premjerinį spektaklį Chicagoje lydėjo gal ne tiek audringi plojimai, kiek pakilus juokas, kartojęsi kuone kiekvieną minutę.

TOOL ROOM

Lathe hands and tool makers for night shift.
Near Brook Park
West 130 Street
Call Mr. Tardio, 216-267-6200
(15-24)

• Perkant ar parduodant namus, prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31601 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

CLEVELANDO LIETUVIŲ ŠIMTMEČIUI ATŽYMETI PAMINKLO STATYBOS DARBŲ IR PAJAMŲ - IŠLAIDŲ APYSKAITA

I. AUKOS PAMINKLUI STATYTI Mecenatai (įmokėję po \$500.00)

Kun. J. Angelaitis, A. Buknis, Vyt. Civinskas, V. ir T. Česnai, J. ir S. De Righters, A. W. E. Jakubs, V. P. Glugodai, Dr. D. Kesiūnaitės atminimui (įmokėjo St. Radzevičiūtė), Lietuvos Vyčiai, J. A. Kweder, A. Masilionis, R. ir G. O'Bell ir šeima, J. ir R. Sadauskai, A. ir J. Zorubai.

Sponsorai (paaukoję po \$300.00)

Ateities Klubas \$314.00 (Aukotojai išvardinti atskirai)
E. ir H. Baltakiai, K. Eidukaitis, J. ir A. Kančiaus šeima, W. ir A. Kančiaus šeima, Lietuvių Bendruomenė, A. ir V. Mačiokai, Balio Rekaus atminimui (įmok. Ap. ir V. Senbergai), J. M. Samas Dr. J. ir B. Skirinskai, Superior Sav. ir Loan Ass. J. Waylonis, St. ir K. Ziedonai.

\$112.20 — Ed. Kersnauskai.
\$100.00 — Clevelando Skautija.
\$75.00 — Dr. Stp. ir G. Matai.
\$50.00 — J. Balbatas, S. Butrimas, W. Dautas, J. Kijauskas, J. ir M. Mikonai, Stp. Radzevičiūtė, Ad. Masilionis.
\$35.00 — Petras Mikoliūnas.
\$30.00 — Pr. Karalius, Dr. J. Masilionis.
\$27.61 — buv. Liet. Namų Draugija (įmok. Vc. Gecevičius).

\$25.00 — ALT Clevelando Skyrius, Liet. Kat. Mot. S. 36 kp., L.V.S. Ramovė, Dr. A. ir N. Cepuliai, A. Karklius, Alb. ir Gen. Karsokai, V. ir A. Mauručiai, S. Nastopkienė, A. Navickienė, A. ir K. Sadauskai.

\$20.00 — A. Bielskis, B. Deives, F. ir E. Eldimtai, P. Jurgutavičienė, J. Kaklauskas, Alf. ir O. Mikulskiai, R. Kuduko pagerb. komiteto įnašas, Dr. K. Pautienis, Pr. ir P. Petraičiai, E. ir J. Stepaj, J. Stravinskis, J. Malskis.
\$15.00 — A. ir R. Babickai, Dr. Briedzius, I. ir R. Bublai, V. Degutis, G. Penkūnas, J. ir O. Žilioniai.

\$10.00 — S. ir E. Alšėnai, D. ir N. Balčiūnai, Dr. J. Balčiūnas, Ram. Balčiūnas, M. Balya, P. ir O. Banioniai, K. Budrys, J. Damašis, B. Gaidžiūnas, A. Gailiūsis, Br. Gražulis, Ad. Grybauskaitė, Mar. Iešmantienė, Z. ir E.

Jakuliai, V. ir O. Jokūbačiai, A. ir A. Jonaičiai, Dr. E. Juodėnas, Ant. Kavačiūnas, Jul. Kazėnas, J. Kristolaitis, A. Lakačiauskas, A. Kijauskas, E. Malcanas, O. ir B. Mažellai, P. ir E. Mikšiai, F. Modestavičienė, V. ir V. Nykštėnai, Alg. Pautienis, J. Puškoritė, V. ir O. Rociūnai, P. Sejonas, Ver. Sadausienė, P. Skardis, Dr. J. Stankaitis, V. Stankauskas, SLA — 136 kp., Br. Snarskis, Henr. Stasas, H. ir R. Tatarūnai, P. ir M. Titai, R. ir S. Ziedonai, V. ir V. Ziedonai, P. Zigmantas.

\$8.00 — P. Kliorys.
\$5.00 V. ir S. Akelaitis, A. Alkaitis, V. Augulytė, Vl. Bačiulis, M. Barniškaitė, A. ir St. Barzdukai, Mar. Blynas, O. Gelažius, V. Januškis, G. Jiešmantienė, V. Kasakaitis, J. Kalvaitis, S. ir S. Laniauskas, Ig. ir A. Malėnas, A. Mikoliūnas, V. ir A. Miškinis, Ad. Neimaniėnė, V. Palūnas, V. ir N. Palubinskai, J. Pikturka, K. Ralys, O. Rumbutienė, P. Salasevičienė, D. ir D. Staniškiai, J. ir A. Sušinskai, E. ir R. Šilgaliai, Jul. Šumakariėnė, K. Valčieliūnienė.

\$3.00 — A. Bakūnas, V. Brizgys, P. O. Žilinskai.
\$2.00 — P. Ežerskis.
\$1.00 — Grabliūnas, Dr. Gruzdy, A. Korsakas, Kaubrick.

Pajamos:
Gauta aukų \$12,532.81
% už banke laikytus pinigų ir įvairios kitos pajamos \$435.51

Viso gauta \$12,968.32

Išlaidos:

1. Pamatų iškasimas ir išliejimas \$970.29
2. Akmenų plokščių apdirbimas, raidžių iškalimas, kopyltėlių kryžiaus ir Rūpintojėlio stovylos įmontavimas \$3254.74
3. Paminklo pastatymas \$3500.00
4. Skulptūra ir bareljefas \$500.00
5. Vėliavų stiebai ir įmontavimas \$675.30
6. Elektros įvedimas \$67.18
7. Kryžius \$1301.28
8. Kopyltėlių padarymas \$1107.45
9. Lenta mecenatams atžymėti \$414.50
10. Suolai prie paminklo \$240.10
11. Darželis \$278.49
12. Įvairios kitos išlaidos \$546.99

Viso išleista \$12,856.33
Likutis \$112.00
Balansas \$12,968.32

Paminklo pašventinimo banketo — koncerto, įvykusio 1973 m. gegužės 13 d., apyskaita:

Gauta pajamų \$1183.00
Išleista \$1182.27
Likutis \$0.73

K. Ziedonis,
LB Ohio Apygardos Valdybos ir Paminklui Statyti Komiteto Pirmininkas
Pr. Karalius
Ohio Apygardos V-bos narys ir Komiteto taktininkas

Revizijos komisija, susidedanti iš Jurgio Malskio, Antano Mikoliūno, Igno Visockio ir Juozo Žilionio, 1974 m. sausio mėn. 19 d. patikrinusi Paminklo statybai surinktų aukų lapus bei išlaidų pateisinamuosius dokumentus, rado, kad apyskaita atitinka visus turimus dokumentus.

Paskelbiant šią apyskaitą, yra pravačiu paminklo tuos asmenis ir organizacijas, kurių pastangų, darbo ir aukų dėka naujosios parapijos aikštėje buvo pastatytas šis gražus ir prasmingas lietuvių paminklas.

Projektui paruošti, lėšoms telkti ir daroms organizuoti bei vykdyti buvo sudarytas komitetas iš LB Ohio Apygardos Pirmininko Kazio Ziedonio, architektė Edv. Kersnauskos, Juozo Sadausko, inž. Vlodo Cyvo ir muz. Alfonso Mikulskio. Bene daugiausia sielos į visą darbą įdėjo paminklo atnoriū arch. Edv. Kersnauskas, kuris sukūrė projektą ir vadovavo statybos darbams. Visą organizacinio darbo bei visų su paminklo statyba ir jo pašventinimu susietų rūpesčių našta sėkmingai išnešė ant savo pečių pirmininkas K. Ziedonis. Išdėdintas Juozas Sadauskas, nepalūžtančios energijos ir pasišventimo žmogus, sutelkė gausų mecenatų ir sponsorų būrį, kurie sudėjo paminklo statybai virš \$8000.00. Kitos sumos buvo gautos kitų komiteto narių pastangomis. Aukotojų sąrašuose yra 148 šeimos ir paskiri asmenys bei organizacijos. Iš organizacijų paminėtinos vras šios: Lietuvos Vyčiai, Ateities Klubas, Lietuvių Bendruomenė, Superior Savings & Loan Ass. bankas, Clevelando Skautija, ALT Clevelando skyrius, LVS Ramovė, LKMS 36 kp., SLA 136 kp., buv. Liet. Namų Draugija.

Nauj. parap. klebonas kun. J. Angelaitis, kurs nuosirdžia! pritarė pamink-

lo statymo idėjai, pats kaip mecenatas prisidėjo su \$500.00 auka.

Paruošiant paminklui pamatus ir vykstant pačią statybą, o taip pat sutvirtinant visą aplinką reikėjo atlikti daug įvairių darbų. Čia paminėtini Edv. Kersnauskos talkininkai inž. Vyt. Civinskas, v. sktn. Vald. Šenbergas ir v. sktn. Vyt. Jokūbaitis, kurių darbu ir pastangomis atlikti svarbūs paminklo kopyltėlių bei jos detalių darbai sutauptant keletą tūkstančių dol. Paminklo apsodindimo dekoratyviniais krūmais — medeliais išlaidos neįrašytos į apyskaitą, kadangi ir medelius davė ir savo poros dienų darbą atliko dipl. miškininkas Z. Dautartas, neimdamas už tai atlyginimo (auka virš 200 dol.). Daug kruopštaus darbo ir menininko nuovokos įdėjo St. Ignatavičius, paruošdamas paminklo modelį ir reikalingas formas bronzos liejinams kopyltėlių kryžiaus — saulutės konstrukcijai. Chicagiškis skulptorius R. Mazoliūskas labai vykusiai į projekto visumą įkomponavo Rūpintojėlio skulptūrą ir nežinomo kario galvos bareljefą. V. sktn. Iz. Jonaitienė pasiūvė ir DLK Birutės dr. jos vardu paminklui padovanoti dvj tautines vėliavas. Propagandinius paminklo projektą bei modelių atvaizdus gražiai paruošė J. Vyšnionis. Nemaža nuotraukų pagamino Vl. Bacevičius ir J. Garla. Statybai leidimą išrūpino inž. J. Augustinavičius. Paminklo statybos darbus atliko visa eilė mūsų žmonių: J. Sadauskas, J. Mekeša, S. Butrimas, J. Visockas, A. Styra, P. Vainis, V. Zemaitis, K. Ziedonis, A. Masilionis, K. Eidukaitis, J. Urbšaitis, J. Bartkus, Alf. Mikulskis, V. Zagarskas, P. Mikoliūnas, Alb. Sušinskis, V. Abraitis, Fel. Eidimtas, J. Malskis, Dž. Kijys, L. Cepulis, R. Staškus, Andr. Kazlauskas ir kiti.

Amerikiečių firmos, atlikusios stambiusius darbus, buvo: Agresta C. A. Construction Co. nemokamai atliko cemento iškirtimo darbą (atlyginant tik darbininkams). St. Clair Cut Stone, Inc. paruošė akmenų plokštes. Art Brass & Aluminum Castings, Inc. atliko bronzinių paminklo dalių atliejimo darbus. Philip Grane Co. sumontavo paminklo dalis.

Paminklo šventinimo ceremonijas, po sekusių banketą organizavo Lietuvių Bendruomenės Ohio Apygardos valdyba drauge su paminklo statymo komitetu.

Pr. Karalius,
Ohio Apygardos Valdybos narys ir Paminklui statyti komiteto taktininkas

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

PARAMA MŪSŲ SPAUSTUVEI ATNAUJINTI

Kaip jau rašėme, naujoji rinkimo mašinėlė nupirkta ir Dirva ją renkama, tačiau ji atsiėjo žymiai brangiau, negu pradžioje buvo numatyta: su dviem naujais šriftais ir visais priedais kainavo 8,219.55 dol.

Iki šiai diėnai malonūs Dirvos skaitytojai mašinėlės įsigijimui suaukojo 6,530.25 dol. Skolai pilnai išmokėti, neužtraukiant banke paskolos, mums dar reikia 1,689.30 dol.

Būsime labai dėkingi, jei Dirvos skaitytojai savo, kad ir nedidelėmis aukomis, padės mums išmokėti šią skolą. Ačiū.

• Marija Bačiūnienė, Chicagoje, spaustuvės mašinos skolai sumažinti atsiuntė 100 dol.

• ALT S-gos Philadelphiajos skyriaus valdyba spaustuvės mašinoms įsigyti atsiuntė 50 dol.

• Antanas Anicetas Ballys, Chicagoje, per Vilties d-jos pirm. K. Pocių naujų mašinų skolų padengimui atsiuntė 20 dol.

• Simas Kašėlionis, Chicagoje, Dirvos kasmetinių novelės premijų mecenatas, kad Dirvos spausdinimo mašinos suktųsi, jų atnaujinimui atsiuntė 53 dol.

• ALT S-gos Los Angeles skyrius metiniame susirinkime, svarstant tautinės spaudos rėmimą, naujai įsigytos rinkimo mašinos skolos išmokėjimui sudėjo 100 dol., kuriuos skyr. pirm. ir Vilties d-jos vicepirm. A.

Mažeika atsiuntė Dirvai. Mašinų įsigijimui aukojo: Dr. P. ir E. Pamataičiai 10 dol., E. ir H. Balceriai, R. Jurkūnienė, F. Masaitis, A. ir V. Mažeikai, J. ir M. Nausėdai, M. Vaičiėnė po 5 dol., J. Rukšėnienė 3 dol. ir ALT S-gos Los Angeles skyrius 57 dol. viso 100 dol.

• Albertas Vaitaitis, Littleton, Col., mašinų skolai sumažinti atsiuntė 10 dol.

• Algirdas Gustaitis, Los Angeles, Ca, mašinų fondui atsiuntė 5 dol.

Visiems aukojusiems nuoširdžiai dėkojame.

• Skaitytojų dėmesiui. Paštui nuo kovo 2 d. pabranginus laiškų persiuntimą, prašome Dirvai adresuotus laiškus pilnai apmokėti, kad nereikėtų primokėti. Už paprasto laiško siuntimą mokama 10 c., už oro paštą 13 c.

Žymiai pabrangintas knygų ir laikraščių persiuntimas.

• Petras Pečenkis, gyv. Elizabeth, N. J., įstojo į Vilties draugiją su 10 dol. įnašu. Sveikiname naująjį viltininką.

• Stasys Šimoliūnas, gyv. Detroitė, nuoširdus tautinės spaudos rėmėjas, savo įnašą Vilties draugijoje padidino, atsiųsdamas dar 15 dol. Ačiū.

• JAV LB Krašto Valdyba atsiuntė per izd. P. Mitlą Dirvai paremti auką 25 dol. už patalpinimą krašto valdybos apyskaitos. Ačiū.

• LŠST Vytauto D. rinktinės valdybos nariai sudėjo 13 dol., ir atsiuntė per izd. Ant. Balčytį, kad būtų užprenumeruota Dirva Turkijoje kalintiems Pranui ir Algirdui Brazinskams.

• ALT S-gos Detroito skyrius, per izd. P. Dalinį atsiuntė 50 dol., apmokėjimui oro pašto išlaidų, kad Dirva greičiau pasiektų Turkijoje kalinamus Brazinskus.

Šį sumanymą iškėlė susirinkime V. Alantas, kuriam pritarė skyr. pirm. J. Švoba ir visi nariai. Tokiu būdu Dirva Brazinskus pasiekia oro paštu per 3 dienas, vietoj keliavusi laivais porą mėnesių. Brazinskai dėkingi detroitiečiams už tokį greitą Dirvos pristatymą.

• V. Zdanys, Watersfield, Conn., atnaujindamas prenumeratą, pridėjo auką Dirvai paremti 12 dol. Ačiū.

• Danys Mekišius, visuomenininkas ir Lietuvių Fondo atstovas Long Beach, Calif. sunkiai yra susirgęs ir guli San Mary's ligoninėje pusiau suparaližuotas.

7 DIENOS ČIKAGOJE

VLADAS BŪTĖNAS

• VISI gerai žinome, kad Amerikos žmonės mėgsta humorą ir televizijoje linksmos programos dažnai nustelbia kitas. Mūsų, vyresniosios kartos, akimis žiūrint, tas humoras, ypač kiek jis liečia šalies prezidentą ir kitus valstybininkus bei politikus, kartais išsina toli iš ribų. Bet amerikiečiams per du šimtmečius gyvenantiems pilnoje laisvėje bei demokratijoje, tai įprasta ir jie dėl peržengimo ribos visai nesijaudina. Tomis pačiomis amerikiečių akimis į humorą žiūri ir mūsų, lietuvių, jaunoji karta gimusi ir auganti šiame žemyne.

PREZIDENTO ANTANO SMETONOS MINĖJIMAS NEW YORKE

Lietuvos respublikos prezidento Antano Smetonos 100 metų nuo gimimo sukakties pagrindinis minėjimas įvyks š. m. gegužės 12 d., sekmadienį, 4 v. p. p. Kultūros židinyje New Yorke.

Minėjimą rengia Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga ir New Yorko Lietuvių Organizacijų Komitetas.

Visi lietuviai maloniai kviečiami minėjime dalyvauti.

• Dail. Adomo Varno, kuriam šiais metais sukako 95 metai amžiaus, apžvalginė meno paroda įvyks š. m. balandžio 6 d. Lietuvių Tautiniuose Namuose Chicagoje. Parodą rengia Amerikos Lietuvių Dailininkų Sąjunga.

• A. A. Vincei Pavilčienei amžinybėn iškeliauvus, mielą Audronę — Korp! Neo-Lithuania Vyr. Valdybos vicepirmininkę, mylimos motinos netekus, užjaučiame ir kartu liūdime. Vietoje gėlių — \$20.00 auką Dirvai. Korp! Neo-Lithuania Chicagos Skyrius

• Edvardas Šumanas, lietuvių respublikonų veikėjas, kandidatuoja Chicagoje 3-čiame distrikte į kongresą, yra didelis kovotojas už lietuvių teises ir Lietuvos išlaisvinimą, tad verta jo kandidatūrą remti.

• Lietuvių Dailininkų Sąjunga kviečia visus dailininkus jungtis į S-gą. Kreiptis į dail. V. Vaitiekūną, 112 Charlton Ave., Willow Springs, Ill. 60480.

• ŠIOS įžanginės mintys čia pabertos pristatant 'Antro kaimo' vienuoliktojo sezono spektaklį, įvykusį vasario 23 ir 24 bei kartotus kovo 2 ir 3 d.d. Playhouse salėje, Marquette Parke, talpinančioje 120 žiūrovų. Premjeros vakarą 80 procentų žiūrovų sudarė jaunimas, daugumoje studentija ir tai liudija, kad 'Antro kaimo' teatrinis vienetas yra jaunimo mėgiamas bei vertinamas. Kaip kiekvienais metais, taip ir šiais prievaizdos A.T. Antanaičio vadovaujamas 'Antro kaimo' vienetas programoje vėl pasisako savo egzistencijos tikslą: "Juokingi esame ne mes, juokingas yra gyvenimas". Ir toliau: "Mes neglostome!.. O jeigu glostome, tai tik prieš plauką". Iš to aiškiai galima suprasti, kad antrakaimiečiai scenoje tik pasi-šai po iš mūsų bėgančio lietuviško gyvenimo, iš įvairių asmenų, kurie savo garso yra iškylę. Šiemetiniuose spektakliuose, kurie ne vieno nuomone lenkė pernykščių sukaiktuvių spektaklius, dalyvavo Jūratė Jakštytė, Vaigalė Kavaliūnaitė, Nijolė Sparkytė, Juozas Aleksūnas, Eugenijus Būtenas, Rimas Cinka ir Romas Stakauskas. Šviesas ir garso efektus tvarkė Jonas Kaunas, plakatus ir programos viršelį darė Vincas Lukas, sceną apipavidalino Rimas Cinka. Tekstų autoriai: K. Almenas, A.T. Antanaitis, J. Gliuda, A. Giedrius, J. Grušas, Ant. Gustaitis, R. Stakauskas, V. Žilinskaitė ir kt. Tik programoje dar neįvardintas pagrindinis spektaklių kūrėjas prievaizda A.T. Antanaitis, kurio sujungtas, globojamas bei scenos pasirodymamas apipavidalinamas gyvuoja 'Antro kaimo' vienetas. Taip pat negalima pamiršti ir Aukšės Antanaitienės, nes ant jos pečių gula dauguma administracinės naštos.

• KAI SKAITYTOJAMS paminėsiu faktą, kad šiais metais į 'Antro kaimo' spektaklį įvedama net 22 paskiri škiečiai, ne vienas jų pagalvos, kad programa nusitęsia gal iki paryčių. Beje, ne. Spalvinga programa, kur įvairūs škiečiai bėga vienas po kito, teuztrunka vos dvi su trupučiu valandos. Tiesiog nepajunti kai, muzikai su skambėjus, staiga pasikeičia scenos ir atsiveria nauji škiečiai. Pats pirmasis škiecis, pliekiantis grafomaniją, pavadintas 'Poezijos vakarone' iš karto gerai nuteikia klausytojus ir kartu linksmina režisūros išmintingumas, kai scenoje esantieji 'antra-

V. Kavaliūnaitė ir E. Būtenas škiece 'Geras darbelis'. Alg. Stasiulio nuotr.

kaimiečiai veda dialogą su savo vieneto kitais nariais, išsimėčiusiais publikoje. Tas pats pasikartoja ir kitame dialoge — 'Svečias-žvaigždė', kur vienintelį kartą prakalba ir prievaizda. Čia nėra vietos aptarti visus gerus, linksmus gabalus. O tokių apstu. Kartas nuo karto paliečiamos pavardės, mūsų laikraščiai. Iš asmenų labiausiai linksniuojamas dramaturgas Anatolijus Kairys. Tik, deja, su gilia pašai. O vis dėlto A. Kairys yra tas žmogus, iš kurio įsteigtos bei globojamos jaunimo dramų studijos 'Antaras kaimas' šiais metais susilaukė prieauglio — dviejų naujų narių. 'Laureato' škiecis garbė, atrodo, atiduodama rašyt. J. Gliudai. Bet čia išlaikytas saikas, epizodas neužgaubiantis, visai linksmas. Arba 'Bendrame fronte', kur susitinka Draugo korespondentas su kitu, mums nei jam nežinomu. Abu kalba apie prez. Nixono politiką, abu jai pilnai pritaria. Tik išsiskiriant paaiškėja, kad antrasis korespondentas buvęs iš vilniškės Tiesos. To epizodo besiklausant, man prisiminė žurn. Vyt. Meškausko politinių straipsnių teisingumas bei objektyvumas: jis niekad nieko nekelia į padanges, kalba ramiai, pasiremdamas faktais. O visgi 'Antro kaimo' finalinis škiecis, rašyt. Ant. Gustaičio parašyti 'Didvyriai', man ir, tikiu, kitiems vyresnės kartos žiūrovams sukėlė ir liūdesio jausmus. Ten aerodrome laukiamas iš Genevos taikos konferencijos grįžantis lietuvių veiksmų atstovas. Aerodromas susirinkę ir 'kriukiais pasiramstydami' šauliai, ir neolituanų orkestras su 'blizgančiomis misinginėmis dūdomis', ir skautai ir lit. mokyklų mokiniai. Jų priekyje pasenę Altos, Vliko ir LB atstovai. Daugumą jų apklausinėja speciali 'Margučio' radijo korespondentė. Bet štai, kada įvyksta sutikimo finalas, mūsų seneliai —

(Nukelta į 7 psl.)

Antrakaimiečiai pasakoje 'Laimingi broliai'. Iš k. i. d.: R. Stakauskas, J. Aleksūnas, E. Būtenas ir R. Cinka. Alg. Stasiulio nuotrauka

P A D Ė K A

Mirus mūsų mylimom sesutėm A. A. ELENAI ŽILINSKAITEI-SNARSKIENEI Lietuvoje, Kaune-Aleksote, 1973 m. gruodžio mėn. 25 d. Liko vyras Kazys, trys sūnūs Narimantas, Kęstutis su šeimomis ir Algis.

A. A. MAGDUTEI ŽILINSKAITEI-AUKŠTIKALNIENEI mirus Australijoje, Melbourne, 1974 m. sausio 17 d. Liko vyras Pranas, du sūnūs Rimas ir Jonas. Taip pat liūdi abiejų mirusių seserų Lietuvoje sesuo Marytė Mikšienė su šeima ir brolis Jonas Žilinskas su šeima.

Už pareikštą mūsų visai šeimai užuojautą nuoširdžiai dėkojame: mieliesiems giminėms, draugams, pažįstamiems. Užprašiusiems šv. Mišias, pareiškusiems mums paguodos žodžius laiškais ir asmeniškai mūsų liūdesyje. Sirdingas ačiū Čiurlionio Ansambliui ir jo vadovams p.p. Mikulskiams.

Liūdinčios seserys, Antanina Vaičiaitienė su šeima ir Ona Dailidienė

A. A.

A. BARZDUKIENĖS

vyrui gerb. p. STASIUI BARZDUKUI,

dukrai AUŠRAI, sūnums GYČIUI ir

ARVYDUI su šeimomis mūsų nuoširdi

užuojauta

Čiurlionio Ansamblis

ALBINAI BARZDUKIENEI

mirus, jos vyrui STASIUI BARZDU-

KUI, dukrai ir sūnums su šeimomis

reiškia nuoširdžią užuojautą ir drauge

liūdi

Steponas Nasvytis

Aldona ir Juozas

Augustinavičiai

A. A.

ALBINAI BARZDUKIENEI

staigiai mirus, giliam liūdesy pasilikusius jos vyrą STASĮ BARZDUKĄ, dukrą AUŠRĄ ir sūnus ARVYDĄ bei GYTĮ su jų šeimomis nuoširdžiai užjaučia

Jūratė ir Vitas Kokliai

A. A.

ALBINAI BARZDUKIENEI

mirus, jos vyrą PLB Garbės pirmininką STASĮ BARZDUKĄ, dukrą AUŠRĄ, sūnus ARVYDĄ ir GYTĮ bei jų šeimas nuoširdžiai užjaučiame

Neries Invest. Klubas